Poštnina plačana gotovini

Leto X, št. 31

Ljubljana, sreda 6. februarja 1929

Cena 2 Din

Naročnina znaša mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telef. št. 440. Celje: Kocenova ulica 2. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu. —

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. Telefon št. 190.

Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180; Wien Nr. 105.241.

Ljubljana, 5. februarja.

Že pred par meseci so se v evropskem tisku stalno pojavljale vesti o trpljenju Trockega v daljnjem izgnanstvu, vsaki taki novici pa je sledilo poročilo, da je Trocki pobegnil iz Alme-Ate. Fantazije raznih senzacij željnih poročevalcev so spravljale pregnanega komunističnega voditelja celo v zvezo z azijatskimi homatijami. Trocki pa je postal prava senzacija zadnjih dni, ko se govori in piše o njegovem odhodu iz Rusije. Iz zadnjih poročil pa ni mogoče dobiti gotovosti, kaj je prav za prav s Trockim. Še včeraj je londonski radio izjavil bojazen, da je Trocki poginil v zadnjih viharjih na Črnem morju, pariška poročila še danes trdijo, da je prispel živ in zdrav v Carigrad, moskovski radio pa trdi, da se izgnanec nahaja še vedno na ruskih tleh in da se sovjeti niso obrnili do nobene države za dovoljenje naselitve tega komunističnega prvaka. Naj gre že vera tem ali onim vestem, je zanimivo na vsak način, da Moskva ne omenja, da biva Trocki še vedno v svoji daljnji konfinaciji.

Na vsak način pa je dejstvo, da je Stalinova vlada poostrila svoje mere proti opoziciji in je zadnje mesece zaprla veliko število njenih pristašev. Poizvela je tudi vse mogoče korake, da zatre delovanje opozicije, katere ideje so se razširile najuspešneje ravno med pravovernimi komunističnimi delavci in intelektualci. Opozicija je prvič javno nastopila o priliki proslav deset letnice oktoberske revolucije in že tedaj sovjeti niso baš štedili sredstev, da gibanje zatro v kali. Jekleni mož Stalin, čigar neizprosna energija opravičuje njegovo ime, je bil z opozicijo obračunal že preje v stranki sami ter jo s pomočjo svojega vladnega aparata, ki je popolnoma identičen s strankino organizacijo, prisilil k večnemu molku.

Javni nastop opozicije ob proslavah 7. novembra l. 1927. je bil njen obupen poskus, da apelira na javnost, ko v stranki ni mogla priti do besede. Stalin je brezobzirno udaril po upornikih. Voditelje je razgnal, vplivnejšim članom gibanja v provinci pa je odvzel mesta in jim onemogočil s tem obstoj. Ta ukrep je učikoval, da so se v «Pravdi» par mesecev čitale vdanostne izjave posameznikov in celih korporacij. Gros pristašev je trumoma krenil v vladni pravec. S tem je gibanje samo na sebi pridobilo, ker so ostali opoziciji zvesti ravno najtrdovratnejši in ideološko najtrdnejši pristaši. Doba postavljanja «k steni» je minula, druga sredstva pa daleko niso tako učinkovita, kakor ve ravno najtrdovratnejši in ideološko najbolje iz davne in nedavne preteklosti. Tudi ne gre postaviti k steni enega najodličnejših komunistov in revolucionarjev, da se ne stvori iz vodje še žrtve z mučeniško glorijolo.

Trockij je zato romal v daljnjo Fergano in je tam kljub oddaljenosti in strogi straži vedno nahajal pota in načine, da je ostal v zvezi s svojimi pristaši. Vlada je skrbela predvsem, da se izgnanec ni premaknil v notranjost sovjetske Unije, kjer bi morda vzlic čuječnosti državne politične uprave vršil apostolat in morda celo pripravljal prevrat. Ako smemo verjeti vestem, da je sovjetska vlada neuradno spraševala razne države, da-li bi bile pripravljene sprejeti na svojem ozemlju nevarnega komunista, bi to pomenilo, da je Stalin našel način, kako bi se na najlažji način iznebil opasnega tekmeca. Revidiral je svoj nazor glede konfinacije in dovolil Trockemu odhod v inozemstvo. Kakor že povdarjajo poučeni ljudje, ima Stalinova skupina s tem samo namen, onemogočiti Trckega pri širokih plasteh in mu izpodkopati dosedanjo popularnost. Pri neukem delavstvu, ki mu je emigracija zapopadek vse reakcije, bi gotovo ne bilo brez učinka, ako bi «Pravda» govorila o emigrantu Trockem. Že sam ta atribut bi ugledu komunističnega prvaka nelizmerno škodoval.

Pri znani eksplozivnosti Trockega bi bilo tudi kaj lahko mogoče, da bi ta iz inozemstva nadaljeval borbo proti Stalinovi vladi. Gotovo bi se ne mogel ubraniti raznih intervijujev in jasno je, da bi kot glava opozicije ne mogel hvaliti Stalina in oficijelnih ruskih krogov. V tem trenutku bi Trockij naravno popolnoma opravičil naziv emigranta, fronderja, izdajalca in begunca, ki v tujini vodi boj proti sovjetski vladi in državi. To bi pa bila smrt za opozicijsko gibanje in vlada bi dobila v roke hude argumente proti opoziciji, katere voditelji nelegalno iz tujine udriha po sovjetih. Celotno opozicijsko gibanje bi s tem dobilo izrazit protidržaven značaj. Verjetno je, da ima Stalin res ta tihi namen, ni pa verjetno, da se Trockij ne bi zavedal te nevarnosti in da bi se kljub temu hotel naseliti vsaj malo bližje Evropi in civilizaciji. Res je Trockij že enkrat bežal iz pregnanstva v Rusiji, toda tedaj je lahko nadaljeval boj proti svojim carističnim nasprotnikom, danes pa bi tega ne mogel iz zgoraj omenjenega razloga.

Priprave za revizijo uradniškega zakona

Revizija bo izvršena na docela novi osnovi brez dosedanjih kategorij

Beograd, 5. februarja r. V tretiranju uradniškega vprašanja je baje nastopil nov preokret. Kakor znano, so se doslej sukale vse razprave o reformi uradniške pragmatike predvsem v dosedanjem okvirju uradniških kategorij. Na podlagi tega temelinega obrazca so se zadnja leta pojavili razni reformni načrti. Najvažnejša sta bila v tem pogledu načrta, ki sta se deloma razpravljala tudi v širši javnosti in o katerih se je izvedelo, da jih zagovarjajo vplivni viši uradniki finančnega ministrstva in ministrstva pravde.

Prvi, bolj teoretični načrt je šel za tem, da bi se naj dosedanja razdelitev prejemkov državnih uradnikov v osnovne plače in v razne doklade postavila na glavo ter se ustvarile večje razlike med višjimi in nižjimi uradniki. Zlasti naj bi se bil dal višjemu uradništvu v ministrstvih poseben položaj. Ta reforma prejemkov državnega uradništva naj bi bila dobila videz ugodne rešitve tudi za nižje državno uradništvo na ta način, da bi izdatne redukcije raznih doklad bile združene z relativnimi poviški osnovnih plač, kar se naj bi poznalo kasneje pri prehodu k zlati valuti in s tem pri zlatih pokojninah.

Drugi načrt se je pojavil v ministrstvu pravde. Kakor znano, je ministrstvo pravde predlanskim predložilo ZNarodni skupščini novi zakon o sodnikih, ki je uvedel za sodniško stroko nove doklade. Ta sistem specijalnih funkcijskih doklad, je bil sprejet od sodniškega kadra z zadovolistvom. Pri tej priliki pa se je pojavila enaka želja po specijalnih funkcijskih dokladah tudi pri uradništvu drugih resorov. Tako so n. pr. profesorji srednjih šol opetovano povdarjali, da so njihovi sedanji prejemki daleč pod povprečno pariteto s prejemki profesorjev v drugih kulturnih državah in tudi daleč pod prejemki sodnikov po novem sodniškem zakonu. Lani poleti pa se je sploh pojavila misel, naj bi se uradniško vprašanje postopoma preuredilo na podlagi posebnih funkcijskih doklad, kakor je bilo urejeno za sodnike. Govorilo se je, da bodo prvi prišli na vrsto srednješolski profesorji, sledili naj bi jim univerzitetni profesorji, nato uradništvo finančnih strok. Tudi poštno uradništvo zahteva poseben zakon za vso poštno stroko, tako kakor ima vojaštvo svoj zakon in tudi druge panoge državne uprave.

S prihodom nove vlade so bili seve vsi ti načrti presekani. Nova vlada je dobila proste roke, da pristopi k reševanju uradniškega vprašanja na docela novi osnovi. Trdi se, da bi se imel ves dosedanji sitem kategorij opustiti. Na njegovo mesto naj bi bil postavljen lestvični plačilni sistem. Podrobnosti še niso znane. Kot osnovno načelo bo pač obveljalo, da se mora uradniško vprašanje reševati kot celota. Pričakuje se, da bo kmalu imenovana posebna komisija, ki naj pripravi revizijo uradniškega zakona. Organizacije državnih nameščencev si bemijo za tem, da bi dobile v tej komisiji primerno zastopstvo.

Izredni prispevki za vzdrževanje cest

Ministrstvo javnih del zahteva striktno izvajanje določb člena 223 finančnega zakona za l. 1928-29

Beograd, 5. februarja p. Ministrstvo javnih del oblavlja uradno: Ker so gradbene direkcije doslej površno ali pa sploh niso izvajale določb čl. 223 finančnega zakona za leto 1928-29, ki določa posebne prispevke za vzdrževanje državnih in samoupravnih cest s strani podjetij in posameznikov, ki preko mere izkoriščajo ceste in jih s tem tudi bolj kvarijo, je ministrstvo javnih del izdalo vsem gradbenim direkcijam sledeči nalog:

»Iz podanih poročil gradbenih direkcij o določevanju in pobiranju prispevkov za izredno izkoriščanje cest je razvidno, da se ta posel obavlja zelo površno, tako da ni dosežen efekt, ki ga je zasledovala ta zakonska odredba, to je, da one osebe in podjetja, ki preko mere kvarijo ceste, s posebnimi prispevki podpirajo vzdrževanje cest poleg proračunskih kreditov. Zato naročam vsem direkcijam, da pod osebno odgovornostjo direktorjev gledajo na to, da postopajo vse gradbene sekcije po določbah čl. 223 finančnega zakona. Zadevo smatram za nujno. Vsako malomarnost pri izvrševanju te naredbe bom strogo kaznoval. Prejem tega odloka mi je pismeno potrditi.«

„Jugoslavija in njeni sosedi"

Zanimiv Sauerweinov članek o naši mednarodni situaciji — Prijateljska pogodba med Italijo in Jugoslavijo bo obnovljena na novi podlagi

Praga, 5. februarja h. Jules Sauerwein obravnava v uvodniku nocojšnje »Prager Presse« pod naslovom »Jugoslavija in sosedje« razmerje Jugoslavije do sosednih držav. Najboljša prijatelja Jugoslavije sta Grčija in Rumunija. Avstrija je, pravi Sauerwein, popolnoma indiferenten sosed. Razmerje do Albanije, Madžarske in Bolgarije pa še ni popolnoma razčiščeno.

O italijansko-jugoslovenskem razmerju pripoveduje Sauerwein, da je prispel v dnevih, ko je bival v Beogradu, ravno iz Rima jugoslovenski poslanik dr. Rakić, s katerim se je razgovarjal tudi on. Pri tej priliki je Sauerwein omenil, da bo italijansko-jugoslovenska prijateljska pogodba dne 27. januarja potekla in da jo je treba nadomestiti z nečem, kar ne bo samo na papirju. Italijanska vlada mora dobiti časa, da bo novo pogodbo vestno proučila. G. Rakić je še dostavil, da bodo zavlačevanje te zadeve v Franciji brez dvoma tolmačili nepovolino.

Toda, nadaljuje Sauerwein, francoska vlada ravno tako ni razočarana nad postopanjem Italije kakor ni razočarana jugoslovenska vlada. Tudi ona pozna in upošteva vzroke italijanskega postopanja. Sauerwein naglaša dalje, da ne omenja tega dogodka zato, da bi se spuščal v kritiko italijanske politike, temveč samo zato, da na najbolj frapantnem primeru pokaže, kako važno je za Jugoslavijo, da bi imela kraljeva iniciativa popoln uspeh. V nadalinem govori Sauerwein o Madžarski, Albaniji in Bolgariji in pravi, da vse te države Jugoslaviji niso prijateljsko naklonjene, posebno pa ne Madžarska in Bolgarija, ki vedno ščuva z agitacijo makedonstvujuščih. Sauerwein zaključuje svoj članek naslednje:

»Politika tesnega sodelovanja s Francijo je za Jugoslavijo gotovo na mestu. Taka politika odgovarja v ostalem tudi francoskemu stališču. Gospodarski in finančni odnošaji z Anglijo, ki se pričenjajo dobro razvijati, tvorijo za Jugoslavijo ravno tako dragocen adut. Toda prijatelji Jugoslavije smejo razen tega upati, da bo beograjska vlada kljub dalmatinskemu vprašanju potrpežljivo in metodično delala na to, da zboljša svoje odnošaje z Italijo. Pri vsem tem pa je v prvi vrsti potrebno, da se sedanji poskus posreči, ker bi sicer zaradi notranje slabosti zopet vzplamtelo nezaupanje v inozemstvu. Prava sreča za Jugoslavijo je, da ima kralja, ki je ravno tako moder kot močan.«

Minister Jeftić pomočnik zunanjega ministra

Beograd, 5. februarja p. Iz kabineta zunanjega ministra je bilo nocoj izdano sledeče uradno obvestilo: Z odlokom zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija je postavljen minister dvora Bora Jeftić za vršilca dolžnosti političnega pomočnika zunanjega ministra, dosedanji šef protokola zunanjega ministrstva dr. Lujo Bakotić pa za vršilca dolžnosti administrativno-pravnega pomočnika zunanjega ministra.

Dr. Marinković na potu okrevanja

Beograd, 5. februarja č. Po vesteh iz Davosa se je zdravstveno stanje zunanjega ministra dr. Marinkovića obrnilo na bolje. Temperatura, ki je bila razmeroma precej visoka, je padla. Dr. Marinković je pričel pred nekoliko dnevi hoditi na prosto. Po nasvetu zdravnikov hodi vsak dan okoli poldneva na sprehod, popoldne pa zopet leže v postelio. Ne sprejema nikogar. **Danes ga je posetil naš stalni delegat pri** Društvu narodov Fotić, ki mu je poročal o oblisko konferenci in o pripravah za prihodnje zasedanje Društva narodov, ki bo v marcu.

Proračunska konferenca ministrov

Beograd, 5. februarja p. Kakor se doznava v finančnem ministrstvu, bo finančni minister v dveh dneh sklical konferenco vseh ministrov, na kateri bodo razpravljali o proračunu. Vse vesti listov o višini proračuna so preuranjene in bo končna vsota izdatkov in dohodkov ugotovljena šele na podlagi rezultatov te konference. (Nekateri listi so namreč poročali, da proračun ni bil mnogo znižan in da bo znašal 11 milijard.)

Poslanik Gjurić v Parizu

Pariz, 5. februarja. p. Iz Pariza poročajo, da je dospel tiakaj tudi naš poslanik v Londonu gosp. Giurić, ki je imel tekom današnjega dne dolge konference z ministrom trgovine dr. Mažuranićem. Poslanik Giurić ima dobre zveze z vplivnimi angleškimi in francoskimi finančnimi krogi. Pariški listi posvečajo bivanju našega zunanjega ministra v Franciji veliko pozornost.

Stanje na španskem je kritično

Vojaški upor se širi na mornarico in na orožništvo — Stališče Primo de Rivere omajano

London, 5. februarja, r. Diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha« poroča iz Španije, da so nemiri zavzeli precejšnje dimenzije, ker so se razširili tudi na mornarico. Orožništvo, ki je bilo doslej steber diktature, se istotako pričenja upirati. Zato je bil odstavljen njegov dosedanji poveljnik, v katerega je imelo zaupanje, ter postavljen nepriljubljeni general Sanchez. V vseh diplomatskih krogih se poudarja, da je diktaturi v Španiji odzvonilo. Diktatura se skuša vzdržati na ta način, da neprestano poudarja svoje zasluge za državo, ki pa so zastarele in so preživele za sedanjo politično konstelacijo v Španiji. Kakor se doznava, se je izrazil bivši konzervativni ministrski predsednik Sanchez Guerra, da bo kralj Alfonz postavljen pred alternativo, da [illegible] je od njega odvisen nadaljni razvoj dogodkov v Španiji.

Realizacija rumunskega zunanjega posojila

Še ta teden bodo sprejeti vsi zakoni, ki so v zvezi s stabilizacijo valute — Emisija bo pričela že 11. februarja

— Bukarešta, 5. februarja. Po podpisu pogodbe o posojilu se je danes na borzi razvilo izredno živahno delovanje in sicer na vseh poljih boznega prometa. Vlada pripravlja sedaj vse zakone, ki so v zzvezi s posojilom. Danes popoldne se je vršila konferenca guvernerja Narodne banke z zastopniki velebank. Razpravljali so o vseh vprašanjih, ki so v zvezi s stabilizacijo valute. Sinoči se je vršila izredna seja zakonodajnega sveta, ki ima nalogo, da prouči vse zakone, ki jih bo vlada predložila parlamentu, glede njihove ustavnosti. Tozadevni zakoni bodo že jutri predloženi zbornici in senatu. Pričakuje se, da bodo rešeni do četrtka. To bo zahtevalo več sej. V petek bodo zakoni objavljeni v uradnem listu ter takoj po posebnem kurirju odposlani v Pariz. V finančnih in vladnih krogih se računa s tem, da bo emisija francoske tranže izvršila že 11. februarja. Kakor znano, znaša delež rumunskih finančnih krogov 3 milijone dolarjev ter je razdeljen med velebanke in veleindustrijo. Ob enem bo predložen zbornici v odobritev novi statut Narodne banke ter več zakonov, ki so v zvezi s sklepom posojila, tako zakon o ustanovitvi blagajne za posojilo itd.

Rumunsko zunanje posojilo zagotovljeno

Bukarešta, 5. febr. s. Finančni minister Popovici je predložil zbornici devet zakonskih osnutkov, ki so v zvezi z rumunskim zunanjim posojilom. Predlogom je bila priznana nujnost. Čim bosta zbornica in senat osnutke sprejela, bo posojilo takoj emitirano v Parizu. Interesirane bančne skupine nameravajo naložiti rumunsko posojilo pred 18. februarjem, ker bodo tega dne v Franciji emitirani novi zakladni boni narodne obrambe.

Sovjeti se odpovedujejo Besarabiji

Nenaden preobrat v vprašanju vzhodnega protivojnega pakta Podpis tozadevnega zapisnika se bo vršil v Moskvi 7. t. m. — Zadovoljstvo v rumunski javnosti

Bukarešta, 5. februarja s. Romunska vlada je sprejela od poljske vlade obvestilo, da se je sovjetska vlada izjavila pripravljeno ugoditi romunski zahtevi, da se sprejme besedilo protokola glede takoišnjega uveljavljenja Kelloggove pogodbe, ki bo dne 7. februarja podpisana v Moskvi, tudi določba, po kateri se sovjetska Rusija obvezuje, da ne bo v nobenem primeru, tudi ne zaradi Besarabije, pričela vojne z Romunijo. V zvezi s tem je romunska vlada pooblastila svojega varšavskega poslanika Davila, naj skupno s poljskim poslanikom dne 7. februarja v Moskvi podpiše protokol o takoišnjem uveljavljenju protivojne pogodbe. Dejstvo, da se je sovjetska vlada odpovedala zopetni osvoboditvi Besarabije, so sprejeli v romunskih političnih krogih z velikim zadoščenjem. Splošno se pričakuje, da bo Romunija zaradi istočasnega podpisa in uveljavljenja protivojne pogodbe mnogo pridobila in bodo njen zunanjepolitični položaj presojali v inozemstvu mnogo ugodneje, ker so sedaj vojni zapletljaji z Rusijo zaradi Besarabije popolnoma izključeni.

Vzhodni protivojni pakt pred podpisom

Moskva, 5. februarja (be.) Poljski poslanik je obvestil Litvinova, da je Poljska pripravljena z drugimi vzhodnimi državami podpisati 7. februarja Kelloggov protivojni pakt. Poljska vlada je tedaj usvojila sovjetski predlog v celem obsegu.

Silen mraz onemogoča promet

Grška je odrezana od celine in vzdržuje zvezo le po morju — Bolgarska je ustavila železniški promet — Na Češkem že 173 let ne pomnijo sličnega mraza

Praza, 5. februarja h. Včeraj in predvčerajšnjim so zabeležili na Češkem tako hud mraz, kakor ga že davno ne pomnijo. V Budjelovicah je kazal termometer —37 stopinj, kar se ni zgodilo že 173 let. Zaradi silnega mraza trpi posebno železniški promet. Voda zmrzuje v strojih in olje v kolesih, tako da osebje le z največjim naporom zmaguje otežkočeno službo. Uslužbencem je treba dajati na vseh postajah gorke pijače, ker bi sicer ne mogli vztrajati na prostem. V Pragi vlada veliko pomanjkanje premoga. Zvečer je mraz nekoliko popustil.

Sofija, 5. febr. p. Radi silnega mraza je bil na Bolgarskem z današnjim dnem ustavljen celokupni železniški promet. Snežni zameti so že več dni tako ovirali promet, da so vozili vlaki samo še na nekaterih mednarodnih progah. Sedaj pa je zamelo tudi te, tako, da jih ne morejo očistiti, ker je pritisnil še mraz. V Sofiji je bil zaradi mraza ukinjen tudi šolski pouk.

Atene, 5. februarja s. Po večdnevnem zastoju v železniškem prometu je bil včeraj prvič odpravljen orijentski simplon ekspres. Proti poldnevu pa se je vlak zopet vrnil v Atene, ker je kraj Tebe kilometre na široko zasnežen. Edina zveza z Evropo je možna po morju, ki pa je zaradi velikih viharjev tudi zelo otežkočena.

Nemčija za Kelloggov pakt

Berlin, 5. februarja s. Zunanji odbor je danes po daljši razpravi z večino odobril Kellogovo pogodbo in sprejel naslednji sklep Državni zbor pričakuje, da bo vlada v skladu z izjavami v noti zunanjega ministra ameriškemu poslaniku v Berlinu z dne 27. aprila 1928. z vso odločnostjo delovala na to, da se mirnim potom urede obstoječa nasprotja med interesi raznih narodov. Državni zbor pričakuje, da bo uveljavljenje Kellogovega pakta vladi povod, da bo na temelju te nove garancije za ohranitev miru delovala pri signatarnih vladah in pri Društvu narodov z vso silo za izvedbo splošne razorožitve in za mirno odstranitev vseh nasprotij in očividnih krivic med narodi.

Pred revizijo reparacijskih dajatev?

Atene, 5. febr. s. Glasom informacij iz diplomatskih virov je prejela bolgarska vlada iz Rima obvestilo, da bodo italijanski strokovnjaki po nalogu svoje vlade na sestanku reparacijskih strokovnjakov za revizijo nemških reparacijskih dajatev sprožili tudi vprašanje znižanja avstrijskega, madžarskega in bolgarskega reparacijskega dolga.

Naslednik Kellogga v zunanjem uradu

— Newyork, 5. februarja. Kakor javljajo »Newyork Times« iz Washingtona, je dosedanji guverner Filipinov Henry Stimson sprejel mesto državnega tajnika v zunanjem uradu, ki mu ga je ponudil Hoover.

Anglija na strani samozvanca Habibulaha?

Pešavar, 5. febr. (lo.) Vest, da uživa angleško poslaništvo v Kabulu posebne privilegije, je popolnoma neutemeljena. Doslej ni nobeno poslaništvo priznalo Habibulahovega režima. Vsa poslaništva pričakujejo razvoja političnih dogodkov in prepuščajo afganskemu narodu, da sam odloča o svojem bodočem vladarju. Zaradi nevarnega položaja, je včeraj odpotovalo iz Kabula še 20 Evropcev. Iz Pešavarja in Iraka so odletela nadaljna angleška letala, da bodo na razpolago, ako bo potrebna evakuacija Evropcev.

Moskva, 5. februarja n. Kakor se doznava, se namerava Habibulah odpovedati afganskemu prestolu na korist Ahmeda Ali-kana.

Azijatske metode afganskega samozvanca

— Moskva, 5. februarja. Kakor poročajo iz Kabula, je bilo aretiranih tamkaj vse polno oseb iz trgovskih in intelektualnih krogov. Med zaprtimi osebami se nahaja tudi Mohamed Vali Kan, ki je zastopal kralja Amanulaha, ko je potoval po Evropi. Vsi ujetniki so bili mučeni in njihovo premoženje zaplenjeno.

Katastrofa nemškega parnika

— Oporto, 5. februarja. Včeraj je morje potegnilo v globine 21 mož nemškega parnika »Deister«, ki je naseden v bližini obali. Rešili so se samo štirje mornarji, ki so še pravočasno splezali na jambore. Končno se je parnik prevrnil in izginil v valovih. Vsi poskusi, da se rešijo ponesrečenci, so bili brezuspešni.

Slovenija v čvrstem objemu zime

Najhujši mraz smo imeli v nedeljo, najnižjo stopinjo so beležili v dolenjskem Št. Vidu — Oviran šolski pouk v Ljubljani — Promet se le počasi vrača v popolni red

Ljubljana, 5. februarja.

Druga letošnja perijoda mraza ki traja brez presledka že osmi dan, gre menda h kraju. Po poročilih iz raznih krajev Slovenije je razvidno, da mraz pojenjuje in da barometer pada. Poročila izražajo nado, da se v kratkem vreme obrne na bolje. Stanje temperature v Sloveniji je bilo davi naslednje:

Bohinjska Bistrica — 19° C, Kranjska gora — 14° C, Jesenice — 19° C, Tržič — 11° C, Kamnik — 19° C, Ljubljana gl. kolodvor — 20° C, Celje — 20° C, Celje — 20° C, Brežice — 16° C, Dravograd — 22° C, Maribor — 6° C, Ljutomer — 18° C, Kotoriba — 17° C, Št. Janž na Dolenjskem — 23° C, Novo mesto —8° C, Kočevje —22° C, Rakek —20° C.

Po poročilih, ki smo jih z zakesnitvijo prejeli iz mnogih krajev, posnemamo, da je mraz dosegel najnižjo stopnjo v nedeljo. Iz Mokronoga nam skoro s ponosom javljajo, da so Dolenjci letos v mrazu le posekali Ljubljančane in Gorenjce. Tam je bilo v nedeljo zjutraj — 34° C, v ponedeljek pa — 30° C. Iz Mengša pa se kar pritožujejo, zakaj nismo poročali, da je tam živo srebro zdrknilo na — 30° C. Hud mraz je bil tudi na Štajerskem. Poročilo iz Zibike, srez Šmarje pri Jelšah, omenja, da je bilo v nedeljo — 34° C mraza. Takega mraza še stari ljudje ne pomnijo.

Šentviški rekord z — 36° C

Kako je zadnji mraz šel ljudem do živega, dokazuje obilna pošta, ki jo prejemamo in v kateri se posamezni kraji kar prerekajo za rekord. Iz Št. Vida na Dolenjskem smo prejeli posebno zanimivo poročilo, ki naglaša da ni najhujši mraz v okolici Št. Janža na Dolenjskem, marveč v resnici v Št. Vidu in Radohovi vasi odnosno med Stično tja doli do Novega mesta, vseskoz ob dolenjski progi. Evo dokaza: na železniških postajah Št. Vid in Radahova vas so bili meseca januarja zabeleženi naslednji podatki o mrazu: dne 11. januarja — 26° C in 12. — 29° C. Potem je mraz odnehal, a 21. in 23. januarja je termometer zopet padel na — 27° C. Ponovno je mraz pritisnil v začetku februarja. Na Svečnico so zabeležili — 31° v nedeljo pa celo — 36°, a v ponedeljek — 35° C. Torej vsekakor slovenski rekord — pravi poročilo.

Po Dolenjskem so zamrznili potoki in studenci z razmeroma toplo vodo, kar je le redko zabeleženo v kronikah. Mraz je tako ljanskega aerodroma, osnovanje odseka za hud. da kurjava prav nič ne zaleže. Toplo je pri peči dočim pri oknu tudi v zakurjeni sobi voda zmrzne. Ljudje tožijo, da jim je po kletch zmrznil krompir in drugi pridelki, ki so zaradi lanske suše že itak bili pičli. — Posebno tudi na Dolenjskem mnogo trpe ptice in divjačina. Neki posestnik je pred dnevi viel v bližini vasi poliskega zajca. Dolgouhec se je približal vasi, da bi se skril pred mrazom. V visokem snegu ni mogel več bežati in tako ga je posestnik z lahkoto vjel obupno cvilečega, a vsega prezeblega in prestradanega.

V Ljubljani zapirajo šole

Ljubljani je mraz začel popuščati, vendar je zjutraj še silno občuten. Po predmestjih vlada najhujša beda, stanovalci raznih barak so naravnost v obupnem položaju. Pravi čudež, da še ni kdo zmrznil v barakah. Zlasti deca teh siromakov mora vzbuditi pomilovanje.

Šolske uprave so v velikih skrbeh, kako naj še nadalje vzdržujejo redni šolski pouk. Pred tedni nadloga influenca, a sedaj mraz. Prosvetno ministrstvo je sicer dovolilo za srednje šole ljubljanske oblasti naknadni kredit 28.000 Din za kurjavo, kar pa ne bo zadoščalo. Mnoge srednje šole tudi niso preskrbljene z zadostnimi zalogami premoga in kurjave. Zato so danes zaradi mraza začasno ukinili pouk na več zavodih.

Na II. realni gimnaziji na Poljanski cesti je bila zjutraj na glavnih vratih nabita objava, ki pravi, da je pouk za dva dni ukinjen. Po nekaterih razredih sploh niso mogli primerno ogreti sob. Dosegli so kvečjemu 7 do 10° C toplote. Dijaki so po razredih sedeli kar oblečeni v zimskih suknjah. Na ženski realni gimnaziji so se pokvarile cevi centralne kurjave. Učenke 6 razreda so bile zato poslane domov. Na tehnični srednji šoli vztrajno kljubujejo učenci in profesorji. Velike sobe je težko ogreti na primerno višino toplote, zato so tudi tu učenci in profesorji v razredih oblečeni kakor na ulici. Po nekaterih šolah je deloma ukinjen popoldanski pouk.

Železniški in poštni promet

Mraz še nadalje povzroča velike ovire železniškemu prometu. Ekspresni vlaki prihajajo z velikimi zamudami v Ljubljano. Včerajšnji OSE iz Carigrada je prispel v Ljubljano po 28 in pol-urni zamudi. Obtičal je nedaleč od Carigrada v snežnih zametih. Druga garnitura ekspresnega vlaka je prispela v Ljubljano z 8-urno zamudo. Tudi beograjski brzovlaki imajo še vedno velike zamude. Tovorni promet se z največjo težavo vzdržuje v omejenem obsegu.

Telefonske in brzojavne proge so zopet vzpostavljene in so danes že brezhibno funkcijonirale. Večje težkoče imajo premagati poštni avtomobili. Zaradi velikih zametov je prekinjena avtomobilska zveza med Mursko Soboto in Dolnjo Lendavo. Poštni avtomobil vozi le do Rogaševcev. Od tam dalje do Lendave je cesta še popolnoma zametena. Deloma je ukinjen potniški promet na poštno-avtomobilskih progah Brežice-Bizeljsko. Tudi poštna avtomobilska zveza v Saviniski dolini posluje le z največjo težavo. Avtomobilski promet se je moral povsod zaradi zledenelih cest skrčiti na minimum. Dnevno je vzpostavljena enkratna poštno-avtomobilska zveza Mestinje-Sv. Peter pod Sv. gorami.

Pospešeno čiščenje železnic in cest

Mraz je po celi državi odjenjal, snežni zameti prenehali — Bojazen pred poplavami — 1500 delavcev na liški železnici.

Beograd, 5. februarja p. Mraz je tekom današnjega dne v vsej državi že bolj popustil. V Beogradu, kjer je še včeraj znašala temperatura —28, je kazal toplomer opoldne —1 zvečer pa —3 stopinje. Železniški promet še vedno ni vzpostavljen. Ker pa se je nocoj sneg začel že topiti, obstoja nevarnost katastrofalnih poplav. Generalni direktor vod g. Milojević je izjavil novinarjem da je ministrstvo ukrenilo potrebno, da omeji pustošenje po poplavah. Največ je odvisno od gibanja ledu. Ministrstvo je organiziralo podrobno poročevalsko službo, tako da bo moglo sproti ukreniti potrebne korake, da obvaruje ogražene kraje večjih katastrof. Nasipi so v splošnem vsi v dobrem stanju.

Na ozemlju tuzlanske oblasti je prekinjen promet na vseh državnih cestah. Na ozemlju gradbene sekcije v Mostaru je prekinjen promet na cesti Prilep-Gradsko, Nevesinje, tako da je onemogočen tudi dovoz živil v te kraje. Na teritoriju gradbenih direkcij v Gospiću, Ogulinu in Sušaku so snežni zameti deloma onemogočili promet, vendar pa se je tam posrečilo ovire kmalu zopet odstraniti. Na cesti Beograd-Mladenovac, ki je že bila očiščena, je promet zaradi snežnih zametov ponovno ustavljen.

Vsem sekcijam in direkcijam je bil izdan nalog, naj takoj z vsemi razpoložljivimi sredstvi očistijo ceste in skrbe za obnovo prometa. V Črni gori delo na čiščenju cest vidno napreduje kljub silnemu mrazu. Cesta Berane-Andrijevica je že očiščena, na cesti Andrijevica-Podgorica je dnevno zaposlenih 900 delavcev. Bržkone bo že jutri tudi na tej cesti vzpostavljen promet. Ravno tako se intenzivno dela na cesti Peč, Kosovska Mitrovica, Raška.

Split, 5. februarja š. Očiščevalna dela na liški progi so zadnje dni zaradi lepega vremena zelo napredovala in obstoja upanje, da bo proga do petka popolnoma očiščena, tako da bo lahko s tem dnem vzpostavljen promet.

Na progi je zaposlenih 1500 delavcev, ki kidajo s proge ogromne snežene plazove in odstranjujejo kamenje, ki se je nasulo na progo.

Zagreb, 5. februarja n. Danes prihajajo mnogo boli povoljne vesti tudi iz Like. V Liki vlada vedro in mirno vreme, toda mraz je še vedno hud, tako da so v nekaterih mestih zabeležili 20—27 stopinj pod ničlo. Dela na čiščenju proge so v polnem teku in pričakujejo, da bo v najkrajšem času promet s Splitom obnovljen.

Zaprte srednje šole v Zagrebu

Zagreb, 5. februarja r. Danes ob 10. dopoldne so bile vse srednje šole, ki se nahajajo v velikem poslopju na Wilsonovem trgu, zaradi mraza zaprte za pet dni. Poslopje na Wilsonovem trgu, v katerem se nahajalo dve gimnaziji, tri realne gimnazije, trgovska akademija in ženska meščanska šola, ima centralno kurjavo. Te dni je bila zaloga premoga skoro popolnoma porabljena in je prosvetni minister odobril kredit za nabavo novih osem vagonov premoga. Ta premog bi moral že biti dobavljen, prometne ovire radi mraza in snega pa so onemogočile dobavo. Zato so ravnatelstva omenjenih srednjih šol v sporazumu s prosvetnim inspektoratom danes zaprle šole za pet dni.

Proti davčni protekciji

Beograd, 5. febr. p. Generalna direkcija posrednih in neposrednih davkov je odposlala vsem finančnim upravam okrožnico, v kateri jim naroča, naj se pri iztirjevanju davkov strogo drže zakonskih predpisov in odklanjajo vsako protekcijo in intervencijo. Posebno pozornost naj posvečajo zlasti onim ljudem, ki so doslej izvrševali intervencije in uživali kako protekcijo.

Izplačilo uradniških razlik v Bosni

Sarajevo, 5. februarja. n. Kakor poročajo iz finančnega ministrstva, je bilo nakazanih za izplačilo razlik bosanskim uradnikom 7.5 milijona Din. To je samo polovica vsote, ki jo država dolguje uradnikom. Druga polovica bo izplačana pozneje.

Prve razprave pri Državnem sodišču

Beograd, 5. februarja. r. Državno sodišče, ki zaseda zaenkrat v zgradbi kasacije, je že razpravljalo o približno 20 tožbah po zakonu o zaščiti države. Razprave se vrše popoldne, ker so člani državnega sodišča dopoldne zavzeti z razpravami pri kasacijskem sodišču. Pričakuje se, da bodo prve razsodbe izdane že prihodnje dni.

Župan Srkulj pri predsedniku vlade

Beograd 5 februarja č. Danes opoldne je bil sprejet od predsednika vlade generala Pera Živkovića zagrebški župan dr. Srkulj ki je poznejе izjavil novinarjem:

»Bil sem danes sprejet od predsednika vlade generala Živkovića. Predsednik se je zanimal za razmere zagrebškega mesta. Poslušal je pazljivo vse moje obrazložitve ter je izjavil, da je bilo mestno zastopstvo odgovorno prej volilcem, sedaj pa je odgovorno vladarju. Z ozirom na to mora posvetiti delu največjo pozornost ter postopati izredno rigorozno.«

Dohodki iz državne trošarine

Beograd, 5. februarja. č. Dohodki iz državne trošarine za prvih devet mesecev proračunskega leta 1928/29 so znašali 554 milijonov Din, dočim so bili proračunani na 610 milijonov Din, to je za 56 milijonov več, kakor so v resnici vrgli.

Posvetovanje ruskih emigrantov

Beograd, 5. februarja. p. Na stanovanju ruskega metropolita Antonija se je vršilo snoči dolgo posvetovanje članov bivših ruskih zakonodajnih ustanov, t. j. Dume in državnega sveta. Razpravljali so o organizaciji zakonodajnih ustanov v bodoči prerojeni Rusiji.

Stanovanjska politika

Stanovanjska kriza je te dni zopet pritisnila svoj vijak. To nam dokazuje, da je stanovanjski problem zlasti v Ljubljani še vedno sila perč in da niso imeli prav tisti, ki so trdili, da bo z likvidacijo stanovanjske zaščite prišla avtomatična ublažitev krize. Socialna ureditev stanovanjskega vprašanja ostane še vedno aktualna stvar zlasti naših občin, ako seveda država ne bo prišla do zaključka, da mora tudi ona temu problemu posvečati prav intenzivno skrbstvo vsaj v smeri krepkega podpiranja privatnih stavbenih akcij. Mestna občina ljubljanska bo morala izdelati konkreten program, kako v bodočih letih zagotoviti svojemu prebivalstvu dostojna in po najemnini znosna stanovanja. Stanovanjski problem za mestno občino še davno ni rešen. Mnenja smo, da bo morala občina stanovanjsko in stavbeno politiko usmeriti v smer podpiranja zasebne inicijative in ne, da sama zida. Zato bo treba najti primerna denarna sredstva. Direktna stanovanjska politika občine bo v glavnem ostala omejena na pribavljanje potrebnih stavbišč, na izgraditev cestnega omrežja, na izpopolnitev in razširitev kanalizacije in cestno razsvetljavo, ostala skrb pa bo bolj direktnega značaja.

Pri tem stanju stvari je težko spraviti v sklad s socijalnimi dolžnostmi občine, ako je magistrat sedaj najemnine v lastnih hišah zvišal. Občina je tu seveda v posebno težkem položaju: najemnine morajo biti v skladu z načeli gospodarnosti, na drugi strani pa morajo tudi biti v skladu s socijalnimi dolžnostmi občine. Ako se hoče ti dve načeli spraviti v primeren sklad, potem se ne da do kraja izvesti izenačenje najemnin in tudi ni izpeljivo, da bi najemnina odgovarjala obrestovanju in amortizaciji zazidane glavnice. To je mogoče le za stanovanja popolnoma enake vrednosti in pri enakih stavbenih stroških. Če naj obvelja princip, da se morajo stanovanjske hiše oorestovati in amortizirati, potem stanovanjsko skrbstvo ni socialno pač pa pridobitno. Najemnine v hišah mestne občine morajo biti socialne, t. j. odgovarjati morajo plačilnim zmožnostim strank, kajti občina je hiše zidala samo zato, da preskrbi prebivalstvu taka stanovanja, katera odgovarjajo socialnemu položaju posameznika. Primerjava z najemninami v privatnih hišah ne more držati, ker privatnik gospodari s svojo hišo po povsem drugih vidikih, kakor pa mora to delati občina, kadar rešuje socijalni problem.

Vijak stanovanjske krize pritiska tudi na drugi strani; hišni gospodarji odpovedujejo strankam stanovanja, večinoma z motivacijo, da stranke ne plačajo najemnine. Tudi to je svarilno znamenje. So nekateri, ki nočejo plačati, več pa je onih, ki ne morejo. Do danes je bilo vloženih 394 odpovedi. Strašna številka! Tudi mestna občina je odpovedala iz istega razloga 75 strankam, celo lastnim delavcem in uradnikom. Trdi se, da nekatere stranke celo leto niso plačevale najemnine. Tu gre po našem mnenju tudi za pogreško onih, ki vodijo tozadevno evidenco. Pri socijalnih akcijah je treba biti sproti sicer pravičen, toda strog, ker popustljivost rodi novo zlo. Ni vedno sodna odpoved edino sredstvo. To je zadnje sredstvo, ako so vsi drugi poskusi odpovedali.

Mestna občina ljubljanska je že dolgo v težavni gospodarski situaciji. Vztrajni napori župana, ki ga je pri tem podpiral ves občinski svet, da se popravijo pogreški in zamude prejšnjih dob, zaradi nenormalnih gospodarskih in kreditnih prilik niso še rodili popolnega uspeha. Zato mora vsakdo priznati, da je politika štednje in strogega gospodarstva danes bolj kakor kdaj potrebna. Ali je na polju socijalne politike — in mestna stavbena akcija je socijalnopolitična akcija — do kraja izpeljiva, je vprašanje resne diskusije in gotovo tudi javne razprave, ne smelo pa bi bitj predmet demagogičnega pretiravanja in prozornega hujskanja, zlasti ne od tistih, ki v polni meri nosijo soodgovornost. Javnost je nesimpatično sprejela povišanje najemnin v mestnih hišah in odpovedi z najemnino zaostalim najemnikom. Toda vsi bi morali pomagati, da se tu najde pravičen izhod in nobenemu treznemu človeku se ne more dopasti čisto demagoško eksploatiranje težkega položaja, v katerega so prišli mnogi mestni najemniki. Župan dr. Puc je že zadostikrat dokazal z dejanji, da ima dovolj socijalnega čuta, mnogo več, nego gotovi na ves glas vpijoči socijalni pravičniki, ki držijo prostorne hiše prazne in nočejo nič slišati o tem, da bi tudi sami pripomogli k omiljenju stanovanjske bede, zato pa tem glasneje kričijo, ne, da bi težko prizadetim pomagali, temveč da bi dosegli čisto druge efekte.

Po našem mnenju bi se morala revizija najemnin v mestnih hišah ravnati po socijalnih razmerah strank. Mestna stavbna akcija je kot socijalna akcija, da tako rečemo, neproduktivna in zato ne sme motiti dejstvo, da ima mestna občina pri svojih stanovanjskih hišah izgubo. To je pač taka »izguba«, kakor je n. pr. »izguba« tudi s podporami za brezposelne. **S. F.**

Prihod novega poljskega poslanika

Beograd, 5. februarja. Včeraj dopoldne je dospel semkaj novi poljski poslanik g. Bobinski. Jutri bo posetil zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija, pojutrišnjem pa bo izročil v nastopni avdijenci kralju svoja poverilna pisma.

Tramvajska nesreča v Sarajevu

Sarajevo, 5. februarja. č. Danes je v Sarajevu došlo do težke nezgode. Tramvajski voz je zavozil v sani, naložene z drvmi, ki so jih vlekli voli. Sani je vodil seljak Grujo Polajković, ki jih je zapeljal v tramvajske tračnice, iz katerih jih kljub velikemu trudu voli niso mogli izvleči. V tem trenutku je pridrvel izza vogala tramvajski voz in čeprav je voznik z vso silo zavrl, se je tramvaj zaradi poledice zaletel v sani, jih razbil ter usmrtil enega vola.

Pred volitvami v Bolgariji

Te dni so prišle iz Bolgarije vesti, da so tamkaj odkrili široko zasnovano komunistično zaroto, ki je imela namen pričeti z novimi atentati. Kot ugodno priliko za to so hoteli porabiti poroko kralja Borisa. Odkritju so seveda sledile mnogoštevilne aretacije.

To je poglavitna vsebina bolgarske komunistične senzacije. Vest pa vzbuja malo zaupanja. Ne glede na pomislek, če je zares točno reproducirana, je sumljivo, da je v njem tako malo konkretnih navedbo in da se nanaša na tako nedoločen datum, kot je svatba kralja Borisa.

Naposled pa je najbolj sumljivo, da je policija odkrila zaroto ravno zadnje dni pred — občinskimi volitvami. Dne 10. februarja se namreč vršijo v vsej Bolgariji volitve v občinske zastope, ki jim poteka funkcijska doba na tri leta. Ker gre v volitvah poglavito za borbo med vladno stranko in opozicijo, bodo izidi važen znak, kakšno je razpoloženje med volilci. Zato seveda ne more biti vseeno, kaki bodo rezultati za vladno večino.

Samo od sebe se tedaj vsiljuje tolmačenje, da je vlada ravno sedaj »odkrila« komunistično zaroto, ko ji pride kot nalašč za pretvezo, da zapre za nekaj časa, morda ravno čez volitve one nasprotnike, ki bi mogli s svojo agitacijo v korist opozicijonalnim strankam zelo škodovati vladnim pozicijam. Tak način borbe zoper neprijetno opozicijo je zelo enostaven in v Bolgariji so ga prakticirali že dostikrat z velikim uspehom.

Volilna borba je precej živahna. Opozicijonalne stranke so se povečini koalirale v bloke. Toda neugodno je, da se je ravno med zemljedelci izvršil razkol ravno zaradi taktičnih vprašanj. En del stranke in poslancev je intransingenten in vztraja na razrednem stališču ter odklanja vsakršni kompromis in tudi volilno koalicijo z meščanskimi strankami, zato pa zagovarja paktiranje z delavskimi organizacijami in gre v volitve v koaliciji z njimi. Desničarski zemljedelci pa hočejo, da upošteva stranka obstoječe stanje, da pusti nade na povratek časov Stambolijskega ter da izrabi politično situacijo, kakor se pač najboljše da. Zato hočejo predvsem oslabiti vladno stranko in so pripravljeni sklepati volilne pakte z vsemi opozicijonalnimi strankami, tudi meščanskimi. V velikem številu občin so se res sklenili tako volilni bloki opozicijonalnih strank z zemljedelci.

Izid volitev dne 10. februarja bo pokazal, ali so se pozicije vladnega demokratskega bloka oslabile na korist opozicije ali ne. Po dosedanjih volilnih praktikah se ne more pričakovati, da bi se izvršile bistvene spremembe.

Obsodba morilca Bele Erdelyja

Budimpešta, 5. februarja n. Po 44-dnevni razpravi, ki je trajala več ko tri mesece, je bila danes razglašena sodba proti Beli Erdelyju. Erdely je ves čas čitanja obsodbe mirno stal in cinično opazoval publiko. Obsodba ugotavlja, da je Erdely svojo ženo Ano Forgacsevo pahnil v Milstattu s strme pečine in jo nato še zastrupil z veronalom. Erdely je bil obsojen tudi zaradi 21 slučajev ponarejanja menic, 7 slučajev ponarejanja privatnih listin in 3 slučajev poizkušenega ponarejanja dokumentov, na dosmrtno ječo in 10 let izgube časti.

Venizelos o justičnem umoru članov Gunarisove vlade

Atene, 5. februarja. (ri.) Ministrski predsednik Venizelos je izjavil v odgovoru na pismo voditelja opozicije Tsaldarisa glede kandidature generala Plastirasa za predsednika grškega senata, da smatrajo vsi republikanski voditelji za veliko pogreško, da so bili člani kabineta Gunaris proglašeni za izdajalce in krivce narodne katastrofe leta 1922. Kakor znano, so bili ministri Gunarisovega kabineta takrat pred vojnim sodiščem obsojeni in ustreljeni. Venizelos poudarja v svojem odgovoru, da so bili usmrčeni ministri popolnoma nedolžni. Ta odkrita in velikodušna Venizelosova izjava je napravila v vseh krogih prebivalstva najboljši dojem, ki najsimpatičneje komentira to plemenito gesto sedanjega grškega ministrskega predsednika.

Velika korupcijska afera v Bolgariji

Sofija, 5. febr. p. Današnji listi poročajo, da so bolgarske oblasti odkrile veliko korupcijsko afero. Cela vrsta višjih državnih uradnikov v Sofiji in v Varni se je bavila s tihotapstvom, vrhu tega pa je izsiljevala podkupnine od strank, ki so imele opravka pri uradih. Aretiranih je bilo nad 20 višjih uradnikov. Podrobnoti oblasti za enkrat nočejo izdati.

Boj za ženske glasove v Angliji

London, 5. februarja s. Vse tri angleške politične stranke si dajejo posebno mnogo truda, da bi si zagotovile glasove volilk. V mnogih londonskih volilnih okrajih je število volilk večje od števila volilcev. Tako je n. pr. v Chelsei med 11.400 novimi volilci 10.000 mladih žensk in deklet. Konservativni poslanci bodo priredili nekaj zborovanj, na katerih bodo poučili gospodinje, kako naj vplivalo na svoje služinčad da bo volila konservativne poslance.

Maršal Foch bo okreval

Pariz, 5. februarja n. Zdravstveno stanje maršala Focha se obrača na bolje.

Poboji med indijskimi sektami

Bombay, 5. februarja (ri.) Med Hindujci in sekto Patane, ki jo obtožujejo, da je ropala otroke in jih žrtvovala bogovom, je prišlo do krvavih pobojev. Policija je zasedla tvornice in zaloge ter skuša z vsemi sredstvi preprečiti divje boje.

Lanskoletna trgovinska bilanca

Beograd, 5. februarja. č. Generalna direkcija carin je objavila podatke o izvozu in uvozu v decembru, po katerih se je naša trgovinska bilanca v tem mesecu zboljšala; izvoz je znašal 569.3 milijona Din, uvoz pa le 548.5 milijona Din. Naša trgovinska bilanca je bila torej v decembru aktivna za 20.8 milijona Din, dočim je bila v vseh ostalih mesecih preteklega leta, razen v avgustu, hudo pasivna.

V vsem preteklem letu je znašal naš izvoz 6 milijard 444.7 milijona Din, naš uvoz pa 7 milijard 835.5 milijona Din, tako da je naša trgovinska bilanca za preteklo leto zaključila s primanjkljajem 1 milijarde 390.6 milijona Din.

*

Razvoj naše trgovinske bilance v zadnjih petih letih je bil naslednji (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	suf. ali def.
1924.	9539	8222	+ 1317
1925.	8905	8753	+ 152
1926.	7818	7632	+ 186
1927.	6400	7286	— 886
1928.	6445	7835	— 1391

Pri primerjavi gornjih številk je treba upoštevati, da so v l. 1924. in 1925. vrednosti računane v manjvrednih dinarjih in da so cene našim izvoznim produktom v l. 1926. in 1927. nazadovale. Po količini se je naš izvoz do l. 1926. stalno dvigal, v l. 1927. je nekoliko nazadoval, lani pa se je zopet povečal. Še v večji meri pa se je lani povečal uvoz, kar je povzročilo, da se je pasivnost naše trgovinske bilance tako močno dvignila. Visoka pasivnost trgovinske bilance pa je na drugi strani zopet v zvezi z dotokom kapitala iz inozemstva, večinoma potom posojil, kajti dotok inozemskega kapitala povzroča vedno povečanje uvoza.

K sklenu trgovinske pogodbe s Francijo

Trgovinska pogodba s Francijo je glede carinsko - tarifnega dela s stališča slovenske industrije povsem sprejemljiva, izvzemši morda svilarsko - tekstilno industrijo, ki se pri nas komaj začenja snovati in kjer so carinski popusti znatni. Kakor smo že poročali, smo v pogodbi (po členu 3.) dobili za uvoz v Francijo minimalno carinsko tarifo za vse predmete, ki jih izvažamo v Francijo. Minimalna tarifa bo veljala tudi za vse one predmete ki jih bomo v bodoče izvažali v Francijo. **Tozadevni seznam predmetov bo določila naša vlada sama in ga bo v primeru dane potrebe dopolnila s predmeti, za katere bi se pojavil tak interes.** Francija se je obvezala nuditi v takih primerih neposredno in brezpogojno ugodnost minimalne tarife. Za izvoz v Francijo igrajo pri nas večjo ulogo železniški pragovi, sirove doge, parketi, sodarski izdelki, les za pohištvo, furnirji, sedeži, izdelki iz vpognjenega lesa, nadalje fižol, hmelj, zdravilna zelišča, sirove kože od drobnice, izdelki kitarske in žimarske industrije ter produkti destilacije lesa.

V splošnem pa je baker glavni izvozni predmet naše države za Francijo. Vrednost v Francijo izvoženega bakra je znašala lani preko polovico vsega našega izvoza v Francijo. Po sklepu trgovinske pogodbe je računati, da se bo dvignil tudi izvoz ostalih predmetov in da se **bo zboljšala naša** trgovinska bilanca s Francijo, ki je močno pasivna. Naš izvoz v Francijo je od l. 1924. močno nazadoval; v tem letu je znašal 363 milijonov Din, v l. 1925. samo 181, v l. 1926. 188, v l. 1927. pa 176 milijonov Din, dočim lani po dosedanjih podatkih ni dosegel niti 90 milijonov Din. Sporedno je nazadoval naš uvoz iz Francije od 353 milijonov Din v l. 1926. na 318 milijonov v l. 1927, dočim lani po dosedanjih podatkih ni dosegel niti 190 milijonov Din. V letu 1924. je bila naša trgovinska bilanca s Francijo še aktivna, od tedaj pa je bila vsa leta **hudo pasivna,** in sicer v l. 1926. za 164 milijonov Din v l. 1927. za 142 milijonov Din in lani za okrog 100 milijonov Din.

Kanadski škof v Jugoslaviji

Zagreb, 5. februarja č. V teku tega tedna prispe v Zagreb kanadski škof Prudhomme, ki stoji v Kanadi na čelu društva za pomoč izseljencem. Iz Zagreba se bo napotil v Beograd. Kakor znano, je v Kanadi veliko število naših izseljencev, zlasti Dalmatincev, ki se bavijo v prvi vrsti z ribarstvom in ki jih kanadska vlada uporablja za pobijanje konkurence japonskih ribičev.

Nogometna tekma med Jugoslavijo in Francijo

Zagreb, 5. febr. č. Jugoslovenski nogometni savez je prejel dopis francoskega nogometnega saveza, ki predlaga jugoslovenskemu savezu, naj bi se vršila 19. maja v Parizu nogometna tekma med reprezentancama obeh držav. Pismo francoskega saveza se je križalo z dopisom jugoslovenskega saveza, ki je predlagal na ta dan revanžno reprezentativno tekmo v Zagrebu ali v Beogradu. Če francoski savez ne bo pristal na naš predlog, je jugoslovenski savez pač pripravljen sprejeti reprezentančno tekmo v Parizu.

Evropsko smuško prvenstvo

Zakopane, 5. febr. g. V vztrajnostnem smučanju na 50 km za prvenstvo Evrope je startalo 32 tekmovalcev, izmed katerih jih je 27 prispelo na cilj. Doseženi uspehi so bili naslednji: 1. Knovtila (Finska) 3:50:01; 2. Lükkawen (Finska) 3:53:25; 3. Laarinen (Finska) 3:53:30. Za tremi prvoplasiranimi Finci slede kot 4. Šved Bergström, 5. Šved Jonsson, 6. Čeh Donth in kot 7. Šved Hanson. Izmed jugoslovenskih tekmovalcev je prispel na cilj samo Tomaž Godec kot 27 v času 4:56:20. O ostalih tekmovalcih ni poročila.

Slovita drsalna prvakinja v Zagrebu

Zagreb, 5. februarja. n. Semkaj prispe jutri Fritzi Burgerjeva, prvakinja Avstrije v umetnem drsanju, ki se je tudi v borbi za svetovno prvenstvo plasirala na drugo mesto. Sonja Henie je takrat dosegla samo nekaj točk več od Burgerjeve. Burgerjeva priredi atrakcijski drsalni večer, za katerega vlada veliko zanimanje ne samo v Zagrebu temveč tudi po deželi.

Hmeljski trg

Žatec, 5. februarja. h. Promet je bil majhen. **Cene so bile nespremenjene: 1450 do 1650 Kč.**

Naši kraji in ljudje

Poslanik dr. Leonid Pitamic

Kakor smo včeraj poročali, je kralj imenoval za pooblaščenega ministra in poslanika naše kraljevine pri vladi Zedinjenih severoameriških držav v Washingtonu ljubljanskega vseučiliškega profesorja dr. Leonida Pitamica.

Imenovanje tega odličnega pravnika na velevažno washingtonsko mesto bo

dobro odmeknilo v vsej naši državi, kjer je profesor Pitamic znan kot prominenten reprezentant naše znanosti ter preizkušen zastopnik naše države na važnih internacijonalnih konferencah. Oni, ki ga bližje poznajo, cenijo v njem moža finega takta in vztrajne delavnosti. Sodelovanje v internacijonalnih zadevah, zlasti pa doba njegove zaposlenosti pri naši mirovni delegaciji v Parizu, je dr. Pitamicu omogočila dragocena poznanstva in zveze z diplomati in državniki, zlasti tudi z ameriškimi, ki mu omogočijo, da se z uspehom posveti svoji novi važni nalogi. Amerika je druga Jugoslavija. Na stotisoče živi tam naših rojakov, Slovencev, Hrvatov in Srbov, ogromen del narodnega premoženja se nahaja tam — a naša politika v Ameriki je bila vse prej nego nacijonalna. Zlasti Slovenci in Hrvati so se premnogokrat čutili zapostavljene in naše poslaništvo, naši konzulati so jim le prečesto bili zelo nesimpatični predstavniki domovine. Privezati našo ameriško emigracijo z novimi srčnimi vezmi na Jugoslavijo, je naravnost historična misija, ki se tako rekoč sama od sebe vsiljuje novemu poslaniku. Nič manj važno pa bo, da se tudi s službeno Ameriko navežejo intimnejši stiki ter se ustvari med Washingtonom in Beogradom, odnosno Jugoslavijo atmosfera trdnejšega zaupanja, nego je to bilo dosedaj. Ali menimo, da je za obe važni nalogi poslanik dr. Pitamic izvrstno kvalificiran. Ameriška vlada je gotovo rada dala agrement za njegovo imenovanje in baš dejstvo, da novi poslanik ne prihaja iz vrst politike in diplomacije, mu bo v Ameriki, ki si za svoje reprezentante rada izbira ljudi znanstvene ali gospodarske kvalifikacije, le pomnožilo simpatije.

Poslanik dr. Pitamic je 44 let star in je najmlajši pooblaščeni minister naše države. Rodil se je leta 1885. v Postojni kot sin tamkajšnjega odvetnika dr. Pitamica. Študiral je v Gorici in v Terezijanu na Dunaju, kjer je dobil tradicijonalno kolajno kot najboljši dijak. Visokošolsko izobrazbo si je pridobil na Dunaju, v Parizu, Heidelbergu, Londonu in Oxfordu. Po končanih študijah je vstopil v politično upravno službo ter je bil kmalu prideljen ministrskemu predsedništvu na Dunaju, kjer je bil sotrudnik takratnega sek. svetnika dr. Žolgarja. Kmalu se je habilitiral na dunajski univerzi kot privatni docent za splošno in avstrijsko državno pravo, predaval je tudi pravno filozofijo. Leta 1918. je bil imenovan za izrednega profesorja v Černovicah, odkoder je prišel 28. novembra 1918. v slovensko upravno komisijo v Ljubljano.

Ko je odšla naša mirovna delegacija v Pariz, ji je bil dr. Pitamic prideljen kot ekspert za mednarodnopravna vprašanja, katero nalogo je vršil z veliko vestnostjo. Ob ustanovitvi ljubljanske univerze je bil imenovan za rednega profesorja ter si je tu utrdil svojo znanstveno pozicijo v domačem in mednarodnem znanstvenem svetu. Opetovano je bil izvoljen za dekana in l. 1925.-26. je bil tudi rektor univerze. Ko se je v jeseni 1920. iskalo nevtralnega voditelja političnega oddelka deželne vlade, je prevzel dr. Pitamic v avgustu 1920. poverjeništvo za notranje posle, v decembru 1920. pa po sporazumu strank provizorično vodstvo deželne vlade. S tega mesta se je vrnil nazaj na univerzo, a država ga je ponovno pošiljala kot svojega zastopnika na internacijonalne konference. L. 1924. je bil tudi član naše delegacije pri Društvu narodov.

Publicistično se mnogo udejstvuje. Najvažnejše so sledeče njegove razprave: Sodelovanje avstrijskega državnega zbora pri mednarodnih pogodbah leta 1914. Pravo revolucije l. 1919. Nove smeri pravne filozofije l. 1920., Plato, Aristoteles und die reine Rechtslehre l. 1921., Die Verfassung des Königreiches SHS l. 1922. Ustava in zakon isto leto, Državno in meddržavno pravo leta 1923., Kritische Bemerkungen zu Kelsen l. 1923., Kritični pogledi na juridično osebo l. 1925., Pomen človeških in državljanskih pravic l. 1926., Les deformations du raisonnement sources des erreurs dans les theoris de l'Etat leta 1926. in delo «Država», ki je izšlo v izdaji Mohorjeve družbe. Dr. Pitamic je tudi član (membre associé) pravniškega društva v Parizu.

Z dr. Pitamicem stopa tretji Slovenec na vodilno diplomatsko mesto Slovenski debut na tem polju ni bil baš srečen. Oba poslanika-Slovenca sta zastopala našo državo v bratski Pragi. S poklicom dr. Vošnjaka v zunanje ministrstvo, kjer se odlične pravniške možnosti tega zaslužnega nekdanjega člana Jugosl. odbora in generalnega tajnika naše pariške mirovne delegacije le premalo cenijo, so Slovenci bili zopet eliminirani iz vodilne zunanje diplomatične službe. Prav malo je tudi slovenskih diplomatičnih uradnikov, a še ti so bili dosedaj od partizanskih in porodičnih protežerjev stalno zapostavljeni. Upajmo, da postane imenovanje dr. Pitamica dober omen, da se bodo tudi na tem važnem polju razmere spremenile.

Kakor čujemo, nastopi minister doktor Pitamic svoje mesto še tekom meseca marca. Naši rojaki v Ameriki bodo sprejeli vest o njegovem imenovanju z velikim zadoščenjem. Novemu poslaniku naše kraljevine pri mogočnem prijateljskem narodu Zedinjenih držav severne Amerike želimo najlepših uspehov v velevažni njegovi misiji.

Danes zadnjikrat
Hitite in oglejte si edinstveni film čarobne, nepozabne umetnice
Grete Garbo
Grešna - strast -
O tem filmskem delu govori z navdušenjem vsa Ljubljana. — Enakega filma še niste gledali!
Predstave ob 4., ½ 6., ½ 8. in 9. uri.
Tel. 2124. Elitni Kino Matica.

Dr. Ignac Jelovšek 80letnik

Danes mineva 80 let, kar se je rodil v znani stari Jelovškovi družini na Vrhniki sin Ignac, brat Gabrijela Jelovška. Po absolviranj gimnazije, ki jo je obiskoval za časa studijskih let dr. Ivana Tavčarja in še nekaterih drugih poznejših uglednih mož, je študiral medicino v Gradcu, kjer je tudi promoviral. Po odsluženem vojaškem letu v vojaški bolnici je napravil dveletno zdravniško prakso v deželni bolnici, nakar se je povrnil v Gradec in absolviral fizikalni tečaj. Leta 1879. je bil imenovan za okrajnega zdravnika v Radovljici, kjer je služboval do svoje upokojitve 1924.

Že takoj pri svojem nastopu si je mladi zdravnik pridobil simpatije vsega meščanstva posebno pa okoliškega ljudstva in najlepši spomini na njega bodo še dolgo ostali med Gorenjci. Slovel je kot dober strokovnjak in bil zelo spreten diagnostik. Vsi sloji, bogati in revni, so se zatekali k njemu z zaupanjem. Za vsakogar se je potrudil z vso svojo sposobnostjo. Ko pa je prišel čas plačila, si je reveža ogledal in pripomnil: »Saj vidim, da nič nimaš, revež! Dobro bi bilo, če bi ti jaz kaj dal! . .« Bog - lonaj je bilo neštetokrat plačilo za njegovo požrtvovalno delo. Kaj rad se je pošalil in računal 8 krajcarjev. Vedno je bil zaposlen. Gorenjske ceste po vsem okraju so kaj dobro poznale njegovo kočijo, ki jo je vozil zanesljiv starikavi konjiček, kočiral pa je doktor sam. Splošno spoštovan in priljubljen je prebil dr. Jelovšek v Radovljici celih 55 let. Na njegov predlog so vpeljali v mnogih krajih, kjer so razsajale nalezljive bolezni vodovode in uredili druga potrebna higijenična dela. Neumorno je deloval v letih, ko so gradili karavanško železnico in uspešno zdravil takrat zelo nevarno razširjeno epidemijo koz. Priznanje za zasluge mu je bilo izkazano z več odlikovanji in z imenovanjem za medicinskega svetnika.

Vse življenje je bil skralno skromen in štedljiv in le tako je bilo mogoče, da mu je nekaj ostalo na stara leta. Politično življenje je motril s posebnega stališča in ostal vedno do pozne starosti zvest naprednim načelom. Po upokojitvi, pri kateri se mu je zgodila očitna krivica, da je bil upokojen kakor mnogi drugi zaslužni možje baš zadnji dan ko je še veljala kronska upokojitev, se je kmalu preselil v Ljubljano. Zaradi pomanjkanja je moral zapustiti Radovljico, kjer se bodo še dolgo spominjali redkega dobrotnika. Značilno za njegovo skromnost je dejstvo, da se ni pustil slikati že nad 40 let. Ob 80letnici želimo popularnemu in mnogozaslužnemu zdravniku da naj v miru in prijetnosti še dolgo uživa čil in zdrav lepe spomine na svoja dobra dela kot bogate sadove trudapolnega življenja.

Volga, Volga . . .

Tragedija ugledne družine

Hrastnik, 5. februarja

V nedeljo je umrl na Studencu pri Ljubljani priljubljeni gostilničar g. Jože Čeč, ki je zblaznel od žalosti, ker se je na Dunaju pretečeni mesec ustrelil njegov edini sin Jože. Strašna tragedija sinu in očeta je pretresla ves Hrastnik. Jože Čeč je bil ugleden gostilničar v Zlati vasi in je imel enega sina in 4 hčere.

Sin Jože je bil nekaj let plačilni natakar v hotelu »Union« v Ljubljani, kjer je bil kot simpatičen mladenič splošno priljubljen in si je prihranil lepo vsoto denarja. Hotel se je izobraziti še nadalje v svoji stroki in je odšel lani na Dunaj v višjo hotelsko šolo, kjer je I. semester končal s prav dobrim uspehom. Dne 13. januarja letos pa si je iz neznanih vzrokov končal svoje mlado življenje s samokresom. Dva dni po tem žalostnem dogodku se je omračil um očetu, na katerega je vest o sinovi smrti delovala porazno. Oddali so ga najprvo na opazovalni oddelek umobolnice, potem pa na Studenec, kjer je v nedeljo zvečer izdihnil. Z nesrečno rodbino sočustvuje vsi, ki so poznali oba pokojnika. Truplo prepeljejo v Hrastnik, kjer se bo vršil pogreb jutri, v sredo popoldne ob 15. na dolsko pokopališče.

S sanmi na led in v vodo

Ljubljana, 5. februarja

Okrog 4. popoldne je prišlo na Trnovskem pristanu do skrajno razburljivega prizora. Sankala se je tam 9-letna, na Opekarski cesti št. 6 stanujoča hčerka vdove Pavle Kraglijeve. Prišel je mimo 10-letni Vinko Pavšič, stanujoč na Trnovskem pristanu št. 3, ki ga je mati poslala po kruh. Videč veselo deklico se je tudi Vinko navdušil za sankanje. Ustavil je torej deklico in jo poprosil, če sme prisesti.

Mali parček se je kmalu sporazumel. Vinko se je vsedel spredaj, zadaj pa deklica. Hoteč pokazati svoji deški pogum, je Vinko zasukal sanke po bregu navzdol in zdrčala sta proti vodi. A glej, sanke se niso ustavile ob bregu, temveč so zdržale po obrežnem ledu 4 m daleč v strugo, kjer je nenadoma zmanjkalo — trdnih tal. Oba sta se s sankami vred prevrnila v ledeno mrzlo vodo in se pričela potapljati. Na obupne klice so postali pozorni pasantje, ki so prihiteli na breg, a niso mogli pomagati.

Krakovska policijska stražnica je bila poklicana na pomoč. Višji stražnik Anton Legiša in stražnik Josip Zavodnik sta v največji naglici pridirjala do Ljubljanice in videč veliko opasnost, sta brez oklevanja, oblečena, pogumno plavila za otrokoma v mrzlo Ljubljanico. Bila sta do vratu v vodi. Dečko, ki se je že potapljal, se je prikazal tisti hip zopet na površju. Stražnika sta ga hitro pograbila in ga spravila na suho. Skoro istočasno sta prijela tudi vso prezeblo deklico ter jo enako kakor Pavšiča spravila na ledeno skorjo.

Koj nato sta stražnika obe žrtvi neprevidnega sankanja nemudoma odvedla s seboj v tople prostore stražnice, odkoder so telefonično poklicali rešilni avto, da je prenesljal slabotnega in vsega premrlega dečka v otroško bolnico v Streliški ulici. Deklico Pavlo pa so odnesli na dom, kjer se že dobro počuti. A mali Vinko bo moral ostati nekaj dni v bolnici, ker je zelo slab. Doma nimajo sredstev, da bi ga negovali v zakurjeni sobi. Vinkova mati je namreč uboga delavka, ki mora sama skrbeti za družino.

Pri obledeli, sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni bolezni je pametno, da izpijete nekaj dni pzapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz-Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz-Josefova« voda zaradi tega posebno vporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah. 1.)

Delovanje in načrti Aeroklub a v Ljubljani

V ponedeljek zvečer se je vršil na magistratu III. občni zbor Aero-kluba »Naša krila«, na katerem je podal tajnik dr. Rapé obširno in prav zanimivo poročilo. Posnemamo naslednje podatke:

Delo v klubu je bilo razdeljeno na več odsekov. Propagandna odseka A in B sta imela nalogo propagirati letalstvo s predavanji, publikacijami in s poleti letala »Ljubljana«. Oba odseka je v glavnem vodil dr. Rape. Skupno se je vršilo po raznih krajih Slovenije 30 uspelih predavanj, ki jim je prisostvovalo okoli 6000 ljudi. Publikacije propagandnih člankov iz področja avijacije ter o delu kluba so oskrbovali naši novinarji, ki jim Aeroklub izreka toplo zahvalo. Za bodoče bo treba doseči še ožji stik med našim klubom in javnostjo po časopisju. Propaganda z lastnim letalom »Ljubljana« je bila intenzivna in uspešna. Poleg dveh dalljših letov je bilo izvedenih 110 pasažirskih poletov.

V zadevi ljubljanskega aerodroma je bila takoj po zadnjem občnem zboru poslana spomenica vsem merodajnim činiteljem, kakor ministrstvu vojne in mornarice, poveljstvu letalstva, Osrednji upravi Aeroklub, vsem poslanskim klubom iz Slovenije, velikemu županu in predsedniku oblastnega odbora ljubljanske oblasti, mestni občini ljubljanski itd. Ker ni bilo nikakega odziva razen s strani oblastne skupščine, je Aeroklub v Ljubljani sklical anketo, ki so se je udeležili zastopniki oblastev in raznih ustanov in korporacij. Uspeh ankete je bil ta, da je bila soglasno ustanovljena potreba zgraditev ljubljanskega aerodroma ter da je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki naj bi pokrenil zadevo z mrtve točke. Klub je skušal realizirati idejo brezmotornega letenja tekom vse svoje poslovne dobe, pa mu je žal uspelo šele sedaj pridobiti si letalo za vaje, ki bo že meseca februarja, ako bo vreme dopuščalo, na razpolago za poskušnje.

Lanski načrt, da se uvede tečaj za gradnjo modelov, se je prav lepo posrečil. Okrožnica, ki jo je Aeroklub naslovil na srednje- in meščansko-šolsko mladino, je bila sprejeta z navdušenjem. Tečaj, ki ga je vodil inž. Franjo Slana, se je končal s prav lepim uspehom. Dne 28. oktobra se je vršila tekma paličastih modelov, ki so jih zgradili naši gojenci. Kakor je takrat »Jutro« poročalo, je dobil prvo nagrado Franc Detter, drugo in tretjo gg. Miroslav Jug in Anton Likar.

Fotografski odsek v letošnjem letu ni imel posebnega dela, ker ni bilo nikakih pomembnejših prireditev, pač pa je bilo za arhiv storjenih nekaj prav uspelih posnetkov o letu »Ljubljane«. Ako bo program za leto 1929 izveden, bo letos tem več hvaležnega polja za odsekovo udejstvovanje.

Z željo, vzbuditi zanimanje tudi za strokovno proučevanje problema med članstvom, je bila otvorjena lastna klubova čitalnica, kjer so na razpolago zanimive publikacije.

Novi izvrševalni odbor, ki mu predseduje dr. Lado Lajovic, tajnikuje pa nadalje dr. Rapé, bo imel nalogo nadaljevati započeto delo v naslednjih smereh: zgraditev ljubljanskega aerodroma, osnovanje odseka zza brezmotorno letenje, nadaljevanje tečaja za gradnjo modelov in tekma lahkih avijonov, zgrajenih v Jugoslaviji.

Za desinfekcijo ustne dupline in grla, za obrambo proti gripi, vnetju vrata in prehladu
Panflavin pastile
Učinkujejo specifično pri vseh nalezljivih boleznih.

394 odpovedi stanovanj

Ljubljana, 5. februarja

Na stanovanjski oddelek okrajnega sodišča je bil danes velik naval, ki se bo do 8. t. m. gotovo še stopnjeval Dočim je oddelek še 1. februarja registriral samo 184 stanovanjskih odpovedi, jih je danes zjutraj že zabeležil 263 odpovedi ter se je število odpovedi do 2. popoldne pomnožilo še za 131, tako da jih je sedaj podanih skupno 394 za 1 maj.

Mestna občina je danes predložila 75 odpovedi, in sicer glede najemnikov, ki že dalj časa niso zmogli plačati najemnine. Odpovedi mestne občine se predvsem nanašajo na stanovanjske hiše na Ahacljevi cesti, v Delavski zbornici, na stanovanja na Gradu in zasilna stanovanja v Koleziji. So pa stanovanja odpovedana tudi nekaterim strankam v barakah na Ižanski cesti.

Hišni gospodarji so predvsem odpovedali stanovanja onim strankam kakor že lani v februariu, a so bili odklonjeni. Največ je odpovedanih malih stanovanj, obstoječih iz ene sobe in kuhinje, v katerih prebivajo delavci in nižji uradniki, dalje pa tudi nekaj večjih stanovanj bolje situiranim privatnim uradnikom.

Stanovanjski oddelek neprestano posluje po ves dan in je že pripravil nad 200 za ekspedicijo godnih odpovedi, ki jih bodo jutri dopoldne ljubljanski pismonoše dostavili strankam.

Prvenstvo Jugoslavije v umetnem drsanju

Od leve na desno: Inž. Stanko Bloudek (SK Ilirija), ki si je od 252 dosegljivih točk z 217 točkami priboril naslov državnega prvaka v umetnem drsanju, ga. Gizela Kadrnka-Reichmann, državna prvakinja, pa je dosegla od 216 dosegljivih 203 točke, Viktor Vodišek (drugo mesto s 164 točkami) in France Avčin (tretje mesto s 140 točkami).

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA

Sreda, 6.: «Betlehemska legenda». B.
Četrtek, 7.: Zaprto.
Petek, 8.: «Utopljenca». A.
Sobota, 9.: «Danes bomo tiči». Izven.

LJUBLJANSKA OPERA

Sreda, 6.: «Jonny svira». D.
Četrtek, 7.: «Gospod Lamberthier» Gostovanje Gajdarova in Gzowskaje. Izven.
Petek, 8.: Zaljubljen v tri oranže». C.
Sobota, 9. ob 16.: «Pri treh mladenkah». Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 10. ob 15.: «Boccacio», operета. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob pol 20.: «Carmen». Gostuje gosp. Iličić. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 6.: Gostovanje v Ptuju.
Četrtek, 7. ob 20.: «Na cesaričino poveljе». C. Kuponi.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 6. ob 20.: «Učiteljica». Gostovanje Mariborčanov.

Za gostovanje Gajdarova jutri v četrtek v ljubljanski operi je na razpolago še nekaj lož v 1. redu.

Poljska opera o Kraljeviču Marku. Poljski skladatelj Rožicky, ki je nedavno uglasbil Vojnovićev oratorij «Dubrovnik sv. Vlaha», pripravlja sedaj opero «Kraljević Marko». Libreto je spisal prof. Goleniščev.

«Nova literatura». Izšla je 2 številka beograjskega mesečnika za kulturna vprašanja «Nova literatura». Časopis zastopa marksistično orijentacijo. Hrvatski književnik Jos. Kulundžić piše v članku «Veliki kritičar u dilemi» o sedanji zmedi v srbohrvaški literarni kritiki in se izreka za «jasno» orijentacijo. Pod njo misli po vsej verjetnosti marksizem. Nadaljnji članki so po večini prevodi, ki jih markirajo imena: Gorkij, Barbusse, Krische, Claud Mac Kay in dr. V kulturni kroniki je več glos o dnevnih in literarnih vprašanjih. «Nova literatura» je edina beograjska revija, ki izhaja v latinici.

«Srpski književni glasnik». Prva februarska številka «S. K. Gl.» je objavila povest Sibe Miličića «Slikar», zgrajeno na avtorjevih reminiscencah s fronte. Pesmi so prispevali Sima Pandurović, Branko Gjukić, S. A. Burina. Znaten del številke zavzemajo eseji. Rista Ratković piše o duhu nove poezije in njeni tehniki, dr. Vladeta Popović o razvoju srbske lirike z ozirom na svetovno, dr. A. Haller o sodobni italijanski filozofiji, S. Beleg - Misirlić o francoskih diplomatih pri Srbih l. 1848. Umetniški, muzikalni, šolski, vojaški in politični pregled vsebujejo aktualnosti. V beležkah so poročila o raznih novih knjigah in publikacijah.

Almanah jugoslovenskih socialnih lirikov pripravljajo v Beogradu. Zastopani bodo najmlajši, predvsem pristaši tako zvanega «proletkulta» (proletarske kulture).

Nadaljnji prevodi čeških pisateljev v francoščino. Kot drugi zvezek zbirke «Collection Aventinum», ki jo izdajata praško založništvo «Aventinum» in pariško B. Grasseta, je izšel prevod romana Ivana Albrechta «Ječa najtemnejša» (La geole la plus sombre»). Prevel ga je G. Ancauturica.

20 najboljših knjig. V pariškem zborniku «Les ouvrages remarquables» je izšel seznam najboljših, lansko leto izišlih knjig raznih narodov, ki so jih prijavile posamezne države na zahtevo pariškega Mednarodnega instituta za duševno sodelovanje. Tu bi morale biti navedene tudi najboljše jugoslovenske knjige l. 1928., če se je kdo pri nas spomnil nanje in jih sporočil v Pariz. Žal, da nimamo zbornik v roki, češki listi pa poročajo zgolj o čeških knjigah. Zanimivo je, katere nove knjige štejejo Čehi med svoje najboljše. Navajamo le najvažnejše: Beneševi spomini, Bydlova Zgodovina slovanstva, Pekařova studija o Žižki in njegovi dobi, Blahova «Otroška sociologija», Sovina «Sirova ljubezen», Čapka - Choda «Rešeny, Medkova «Sibirska anabaza», Polivkova zbirka slovaških pravljic, Werflove «Pesmi» (nemške) ter več strogo znanstvenih knjig.

O slovanski kulturni izolaciji piše v «Ročence čsl. republiky» za l. 1929. hrvatski filozof dr. Vladimir Dvorniković. Njegova izvajanja prihajajo k naslednjim sklepom: Romantični panslavizem je pokopan, toda slovanstvo kot celota še vedno ni na zapadu priznano. Na velikih kongresih in drugih mednarodnih sestankih se jasno čuti, da slovanske kulture nihče ne upošteva; vsak germanski in romanski jezik je dovoljen, ruščina pa se dosledno prezira, da o drugih slovanskih jezikih niti ne govorimo. Pisec misli, da so v precejšnji meri krivi Slovani sami ki se ne morejo sporazumeti o načinu, kako bi njihove kulture nastopale pred širokim svetom kot celota. Dokler si Slovani ne izberejo enega svojih jezikov kot reprezentativen jezik za zunanji svet, toliko časa bo trajala kulturna izolacija slovanstva v širokem svetu.

Iz tujih slovstev. V Parizu je umrl 73letni pesnik in pisatelj Tancrede Martel. Našli so ga mrtvega v revnem mansardnem stanovanju. — Francoska revija «La Nouvelle Lanterne» je objavila oster napad na pisatelja Paula Claudela, znanega tudi iz slovenskih revij. Imenuje ga: najslabši francoski pisatelj. — Največji uspeh je dosegel v Rumuniji novi roman I. Teodoreana «La Medeleni». Roman (zapravo trilogija) ne šteje nič manj ko 1400 strani, vzlic temu ga v Rumuniji vse čita. Praške «Rozpravy Aventina» ga imenujejo: «roman rumunske jeunesse dorée».

Kostova «Golemanova», najboljšo in najznačilnejšo bolgarsko komedijo, pripravlja praško Narogni divadlo. «Golemanov» je krepka satira na politične razmere v Bolgariji in je imela v Sofiji ogromen uspeh. Nekaj podatkov o tem komadu je objavil N. Dončev v «L'Europe centrale» z dne 2. t. m.

Johnsonova «Volpone», ki jo daje tudi ljubljanska drama, je dosegla v Chicagu velik uspeh. Kakor znano, je dramo priredil po angleškem izvirniku nemški pisatelj Štefan Zweig. Američani so angleško dramo preveli iz nemščine in jo igrajo v angleščini.

Ostrovskega «Vihar» v Rimu. V rimskem gledališču Valle je skupina režiserja Pavlova uprizorila prvič v Italiji dramo Ostrovskega «Vihar». Uspeh je bil spočetka velik, h koncu pa so bila mnenja deljena.

Marco Praga umrl. V Varese je umrl v nekem sanatoriju znani italijanski dramatik Marco Praga.

Novosti sovjetskih gledališč. Moskovsko gledališče «Revolucija» bo uprizorilo v prvi polovici februarja dve noviteti: «Bolest poje» — o industrializaciji donskega barena in dramo o sovjetski ženi.

Domače vesti

* **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 11. številki zakon o pogodbi o trgovini in plovitbi in konvenciji o živalskih kužnih boleznih med našo kraljevino in kraljevino Italijo.

* **Izplačanje razlik.** Kakor smo poučeni, je finančna direkcija v Ljubljani že poslala pregled potrebščin za izplačilo razlik finančnemu ministrstvu. Računovodstvo je izvršilo ogromno delo v nekaj dneh. Za zaostale pokojnine in potnine je kredit okoli 3 milijone dinarjev že otvorjen in se že izplačuje. Poročajo nam, da je bil velik del razlik pred izplačilom zarubljen — znak splošne bede, v kateri se nahaja uradništvo.

* **Dr. Račić prevzel mestno upravo v Splitu.** Novoimenovani komisar dr. Račić je prevzel upravo mestne občine splitske. Novi komisar je pozdravil mestno uradništvo ter ga pozval naj vestno vrši svoje dolžnosti ter ga podpira pri izvrševanju njegove težke naloge. Komisarju bo prideljen sosvet, čegar člani pa še niso imenovani.

* **Letni semester na ljubljanski univerzi.** Inskripcija za letni semester na Ljubljanski univerzi traja od 6. do 11. t. m. Inskripcijski rok se v letnem semestru ne bo podaljševal. Naknadna inskripcija se bo dovoljevala le na motivirane prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili. Letni semester se zaključi 28. junija. Frekvenca ljublj. univerze v zim. semestru. V zimskem semestru je bilo vpisanih na naši univerzi 1354 slušateljev, od teh 1316 rednih in 38 izrednih. Slušatelbic je bilo 137 rednih in 17 izrednih. Na filozofski fakulteti je bilo 326 rednih in 26 izrednih slušateljev, na juridični 314 rednih in 7 izrednih, na medicinski 94 rednih, na tehnični 485 rednih in 3 izredni, na teološki 97 rednih in 2 izredna.

* **Draginjske doklade za Logatec.** Kakor znano, se je na podlagi razglasa velikega župana v Ljubljani preselil urad sreskega poglavarja s 1. novembrom 1928. iz Gor. Logatca v Dol. Logatec. S tem v zvezi je odrejeno, da se s 1. novembrom l. 1928 izloči Dol. Logatec iz III. krajevnega razreda draginje in uvrsti v II. draginjski razred. Gor. Logatec pa izloči iz II. draginjskega razreda in uvrsti v III. draginjski razred. Kraja Dol. Logatec in Čebico je smatrati za enotno zaključeno naselbino. Vsled gornje odredbe so z navedenim dnem izpremenjeni prejemki na osebnih draginjskih dokladah vsem aktivnim in državnim uradnikom in državnim upokojencem, ki službujejo v Dol. in Gor. Logatcu.

* **Smrtna kosa.** Po dolgi bolezni je umrl ključavničarski mojster g. Leopold Grošelj v Zg. Šiški. — V Jurki vasi pri Novem mestu pa je podlegel težki bolezni 38 letni posestnik Ivan Dular. Pokojnikoma blag spomin, njunim svojcem naše sožalje!

* **Velik proces v Beogradu.** Pred sodiščem prve stopnje v Beogradu se je pričel senzacijonalni in menda največji proces, ki ga pozna kronika v Beogradu. Sodišče obravnava o veliki aferi Angleške trgovske banke s falzifikati garancijskih pisem v znesku 44,316.000 dinarjev. Ta afera s kriminalnim ozadjem zanima ves beograjski bankarski in pravniški svet. Na obtožni klopi sede bivši direktorji podružnice Angleške trgovske banke ter direktor Prometne banke. Zagovarja jih cela vrsta odvetnikov, oškodovano banko pa zastopa dr. Šima Aikalaj.

* **Opozorilo vsem lastnikom motornih vozil.** Glasom uredbe mariborske oblastne samouprave o oblastni davščini na motorna vozila razglašene v »Samoupravi« štev. 2-9 z dne 15 januarja morajo lastniki vsa svoja motorna vozila prijaviti najkasneje do konca februarja 1929 pristojni davčni upravi (davčnemu uradu) ter obenem plačati odpadajočo oblastno davščino. Tiskovine za prijavo so interesentom brezplačno na razpolago pri davčnih upravah, kjer dobe tudi vsa pojasnila glede odmere in plačila te davščine. Prijaviti se morajo tudi vozila, za katera se zahteva oprostitev od plačevanja oblastne davščine. Opustitev pravočasne prijave se kaznuje s kaznijo od 100—5000 dinarjev.

* **Vsled hudega mraza poskočila cena drv.** Iz Karlovca poročajo: V zadnjih dneh je zavladal tukaj zlasti pa v Gorskem kotaru silen mraz. Promet je skoraj ustavljen. Drva, ki se jih zelo težko dobi, so poskočila v ceni za 300 Din seženj, vsled česar zlasti ubožno prebivalstvo silno trpi. Med cigani ki jih je mnogo v Draganićih, Riečici in Kamenskem, je zavladala hripa. Malih ciganskih otrok je že precej zmrznilo. Cigani so v stiski, ker kmet težko daje miloščino, ko že sam trpi vsled pomanjkanja živeža.

* **Tovariši — železničarji!** Tovariši, v nesreči spoznamo prijatelja! Kolegijalna dolžnost nas veže, da v sili pomagamo drug drugemu. Strašna nesreča je zadela našega sotrpina, sprevodnika drž. železnice, tov. Antona Tepina. Dne 27. januarja mu je umrla žena, zapustivši mu 5 nepreskrbljenih otrok v najnežnejši dobi 2 in pol do 9 let. Oče se nahaja v zelo kritičnem položaju — zima neznosna, stanovanje pod vsako kritiko. Kaj naj počne ta ubogi oče, brez pomoči? Mož je obupan... Tovariši! Pomoč je tukaj nujno potrebna, zato apeliram na dobrosrčnost kolegov vseh kategorij, da mu vsak po svoji moči pomagamo. Istočasno prosim železniško ravnateljtvo dovoljenja, da bi se pri ljubljanskih železniških blagajnah izstavile v ta namen nabiralne pole. — Bufon Ivan, žel. v pok.

* **Avtobusni promet** med Škofjo Loko, Kranjem in Ljubljano je vsled hudega mraza za nekaj časa ob delavnikih le popoldan, ob nedeljah in praznikih pa ob šestih zvečer.

Popolnoma novo! Prvič v Ljubljani!

Kardinal Richelieu

Zgodovinska slika o velikem francoskem despotu. Šege in običaji na dvoru Ludovika XIII.

Predstave danes v kinu Ideal

ob 4. pol 6. pol 8 in 9 uri

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV

* **Pri javni borzi dela v Ljubljani** je v času od 27. januarja do 1. februarja 1929. iskalo dela 998 moških in 399 žensk, skupaj 1397 brezposelnih. Prostih mest je bilo 55 moških in 7 ženskih, skupaj 62. Posredovanj se je izvršilo 52 moških in 6 ženskih, skupaj 58. Odpotovalo je 34 moških; odpadli pa so 3 moški in 10 žensk skupaj 13 brezposelnih. — Delo je na razpolago in sicer moškim: 12 navadnim delavcem, 2 žagarjema, 10 železostrugarjem, 2 livarjema, 3 ključavničarjem, 1 hlapcu, 1 tapetniku, 1 brivcu, 1 slugi, 1 stavb. ključavničarju, 1 pekovskemu pomočniku, 1 mesarskemu pomočniku, 8 vajencem; ženskam: 1 restavracijski kuharici, 1 orožniški kuharici, 1 kuharici, 1 sobarici.

* **Grozna smrt starca.** V ulici Pavla Radića v Zagrebu je v nekem podstrešju stanoval Ivan Kostanjski, ki se je bavil s cepanjem drv, dokler je bil še pri moči. Star je bil 83 let. Ko so ga zapustile moči, je začel beračiti. Živel je v največji bedi. Ker v zadnjem času ni več zapustil svojega podstrešnega brloga, je bila o tem obveščena policija, ki je prišla v njegovo stanovanje. Nudil se ji je grozen prizor. Na tleh je ležal starec, ves pokrit od mrčesa. Bil je mrtev. Oslabel je in umrl od gladu.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Obledele obleke** barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.

* **V Franciji in Holandiji** je dobil l. 1928. Mercedes-Benz tudi pri konkurenci lepih vozil najvišje ocene. V Parizu je dobil dr. Secholtzer iz Züricha častno nagrado, v Deauvillu pa oceno. »Grand Prix« za voz »K«. V Le Touquetu je dobil prvo nagrado baron Wentzel v Brides-les-bainsu pa ga. Gubenkian oceno »Premier Prix d' Honneur« za »S« Mercedes. Na razstavi v Noordwijku v Holandiji je dobil Mercedes največ nagrad. Mercedes in Continental sta v Holandiji zelo razširjena. Conti posebno med kolesarji. 289

* **»MOULIN ROUGE« Rakek — pustni torek.** 265

Iz Ljubljane

u— **Pospravite hodnike.** Mestni magistrat ponovno opozarja hišne posestnike, lastnike parcel itd. na dolžnost, ki jim jo nalaga § 82 ljubljanskega cestno-policijskega reda. Hodniki ob hišah in parcelah morajo biti temeljito osnaženi, odstranjevati treba sproti zledenele gruče in kepe snega ter vsako jutro znova posipati z žaganjem ali pepelom (ne s peskom!) gladke in spolzke hodnike. Številne nezgode, ki so se pripetile v zadnjem času, kažejo, da se nekateri hišni lastniki itd. premalo zavedajo svojih dolžnosti. Neglede na civilno pravne posledice, ki zadenejo malomarne hišne posestnike (odškodnina poškodovancem), opozarja mest. magistrat, da bo najstrožje kazensko postopal zoper one, ki kljub opetovanim opozorilom v časnikih ne vrše svojih dolžnosti.

u— **Kardinal Richelieu.** Na splošno željo občinstva ponavlja ZKD grandiozni zgodovinski film o mogočnem francoskem ministrskem predsedniku kardinalu Richelieu danes 6. t. m. v prostorih kina Ideal. ZKD ponavlja ta film zaradi tega, da nudi možnost poseta velikih kulturnih filmov tudi oni publiki, ki je v nedeljah in praznikih odsotna iz Ljubljane in si poučnih filmov ne more ogledati. Da se temu odpomore, se bodo veliki taki filmi ponavljali od časa do časa tudi ob delavnikih. Film se predvaja z zgodovinsko razlago prof. Volavška ob običajnih urah to je ob 4. pol 6. pol 8 in ob 9. zvečer. Zadnja prilika torej, da si ogleda vsakdo to izredno zanimivo filmsko delo.

u— **Smrt Amalije Češarkove.** V Trebnjem na Dolenjskem pri svojem sinu zdravniku dr. Albinu Češarku je včeraj umrla ga. Amalija Češarek, roj. l. 1849 v Ljubljani. Pokojnica je bila v narodnih in naprednih krogih znana in popularna osebnost. Dolgo let je vodila trafiko v Šelenburgovi ulici ter se po svojih močeh živahno udejstvovala na narodno kulturnem polju. Bila je več let blagajničarka Slovenskega narodnega gledališča in članica mnogih kulturnih društev, kjer je aktivno delovala. Na svoja stara leta se je preselila k svojemu ljubljenemu sinu. V četrtek 7. t. m. prepeljejo truplo pokojnice v Ljubljano in se vrši ob 4. popoldne njen pogreb iz kapelice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu. Pokojnici blag spomin! Prizadetim naše sožalje!

u— **Šentjakobska knjižnica v Ljubljani,** Stari trg 11, je izposodila meseca januarja 1929 4121 strank 16119 knjig. Knjižnica posluje vsak delavnik od 3. do pol 8. zvečer ob nedeljah in praznikih tudi od 10. do 12 dopoldne in izposoja slovenske, srbohrvatske, češke, ruske, poljske, francoske, nemške angleške, italijanske, esperantske knjige in modne liste vsakomur, kdor se zadostno legitimira. Na razpolago popolni imeniki knjig ki jih priporočamo v nakup. Knjige se pošiljajo tudi po pošti.

u— **Pevsko društvo »Ljublj. Zvon«.** V sredo ženski v petek moški, v ponedeljek mešani zbor. Tajnik.

u— **Dve nesreči.** Hlapec Ivan Grobelnik, stanujoč na Gosposvetski cesti je peljal v ponedeljek ob 16.30 s par konji po Celovški cesti proti Zg. Šiški voz drv. V bližini Jančigajeve vile je hotel Grobelnik splezati na voz in to kar med vožnjo. Baš tedaj pa sta konja poskočila in se spustila v dir. Grobelniku je nenadoma spodrsnilo in je po nesreči prišel z levo nogo pod kolo, ki mu jo je pod kolenom zlomilo. Razen tega se je Grobelnik poškodoval tudi po obrazu. Ponesrečenca so prepeljali z rešilnim vozom v bolnico. — Ko se je vračal železniški ključavničar Josip Udovič v ponedeljek popoldne v družbi svojih sorodnikov z glavnega kolodvora proti domu v Zeleno jamo, mu je na Masarykovi cesti pri vhodu na Kette-Murnovo cesto nenadoma spodrsnilo. Padel je na zledenelo cesto in si težko poškodoval desno roko v ramenu. Poleg tega se je tudi notranje pretresel. Kakor prvi ponesrečenec je moral tudi Udovič na lečenje v bolnico.

u— **Avto v plamenu.** Potniki v Magistrovem avtu, ki vzdržuje promet med Ljubljano in Št. Vidom so včeraj ob 7.30 zj. na vožnji po Gosposvetski cesti proti Figovčevi gostilni nenadoma začuli pod vozom sumljivo praksetanje. Kakor bi trenil je bušil iz motorja velik plamen in avto je objel smrdeč dim. Šofer Josip Kosmač je avtobus nemudoma ustavil, skočil z voza in ugotovil, da je nastal v motorju nevaren ogenj. Da prepreči večjo katastrofo, je pograbil več v avtobusu se nahajajočih vreč in ogenj s pomočjo drugih kmalu pogasil. Kako je nastal ogenj? Zopet je temu kriv strupeni mraz, ki nikakor noče odnehati. Med vožnjo je namreč v hladilniku zmrznila voda in je vročina neovirano vžgala olje v motorju. K sreči plamen še ni dosegel bencinovega rezervoarja, kajti če bi se primerilo to, bi bila katastrofa neizogibna.

9. FEBRUARJA
OB 8. ZVEČER

u— **Mleko in prt so ji ukradli.** Posestnica Marija Sitarjeva iz Zg. Šiške je pripeljala včeraj zjutraj, kakor navadno v mesto več posod mleka, da ga odda stalnim odjemalcem. Medtem ko je Sitarjeva hodila po hišah je pustila ročni voziček na katerem je imela več posod z mlekom pred kavarno Evropo. Dasiravno zgodaj zjutraj, ura je bila šele 6. pa se je že pojavil na ulici neznan uzmovič, ki je porabil ugodno priliko za tatvino. Čim je Sitarjeva stopila v neko bližnjo vežo, že je bil tat poleg vozička. V naglici je pograbil 3 litersko posodo, jo zavil v rdeči prtič, ki se je nahajal tudi na vozičku in jo odkuril. Tat je ostal doslej še neizsleden.

Pride! Pozor! Kino Dvor!

CAREVIČ

Svetislav Petrović

u— **Drobna policijska kronika.** Od ponedeljka na torek so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 tatvina posode z mlekom, 1 tatvina obleke, 1 poškodba tuje lastnine, 1 ogenj v motorju avtomobila, 1 telesna poškodba, 1 nezgoda, 1 primer kaljenja nočnega miru, 1 prekoračenje policijske ure; 2 prestopka obrtnih predpisov in 14 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretiran je bil neki C. N. zaradi pijanosti in razgrajanja.

u— **Tatinski poset v stanovanju.** Ko je stopila ga. Helena Magoličeva v Vodmatu na Ljubljanski cesti št. 167 včeraj dopoldne v sobo počnajemnika Frana Sovinca je prestrašena opazila, da je zmanikala iz sobe vsa Sovinčeva boljša obleka. Obenem se je spomnila, da je našla vrata pred vstopom nezaklenjena. Gospodinja je takoj ugotovila da se je bržkone kmalu po Sovinčevem odhodu v službo vtihotapil v sobo drzen tat, ki je kaj lahko opravil svoje delo, ker se je Magoličeva nahajala takrat spodaj v kuhinji. Opoldne domov prišedšega Sovinca je gospodinja na tatvino takoj opozorila in je oškodovanec prijavil zadevo na stražnici. Uvedeno je bilo takoj zasledovanje za tatom, ki pa je ostalo doslej še brez uspeha. Okradeni Sovinc trpi do 2000 Din škode.

u— **Mesto venca** na grob g. Antona Bučarja je daroval društvu slepih g. Rudolf Škuklj 100 Din. 296

Knjiga soudeležnika nesrečne Nobilove ekspedicije dr. Běhounka:

„BRODOLOMCI NA LEDENI PLOŠČI"

izide te dni v zbirki «DOBRA KNJIGA» založbe Umetniške propagande. Predplačilo na oba krasno ilustrirana zvezka s poštnino vred per Din 62.30 — sprejema odpravništvo Loka pri Zidanem mostu.

u— **V spomin** blagopokojne gospe Karmen Santič so darovali nameščenci pokojninskega zavoda poleg venca na grob tudi 300 Din društvu »Skrb za mladino«. Presrčna hvala! 297

u— **Ljubljanski Sokol** priredi kakor doslej vsako leto tudi letos na pustni torek svojo tradicijonelno maškerado v društvenih prostorih v Narodnem domu. Po pripravah sodeč bo letošnja maškerada vredna sovrstnica vseh svojih prednic. Dekoracije bodo zopet slikovite, napovedanih je tudi že dokaj krasnih in originalnih skupin. Obeta se tedaj tudi neplesalcem obilo zabave in razvedrila. Predprodaja vstopnic bo v nedeljo 10. t. m. v društveni pisarni od 10. do 12 ure ter v ponedeljek 11. t. m. od 18. do 20. 300

POMLAD V CVETJU

9. FEBRUARJA NA TABORU

Sokolski ples. 589 a

PLES V MASKAH

KAZINA Pustni torek

Iz Celja

e— **Redna seja občinskega sveta.** V petek 8. t. m. zvečer ob 18. se vrši v mestni posvetovalnici na mestnem magistratu pod predsedstvom župana dr. Al. Goričana redna seja celjskega mestnega občinskega sveta z dnevnim redom: konstituiranje nove občinske uprave in slučajnosti.

e— **Celjsko gledališče.** Po dramskih gostovanjih bomo zopet videli opereto. Radi ogromnih stroškov (čez 60 nastopajočih) se vprizorita dve predstavi na en dan, in to v nedeljo 17. t. m. popoldne ob 16. izredno vesela opereta iz vojaškega življenja »Jesenski manever«, zvečer ob 20. pa krasna moderna opereta z orijentalskim miljejem »Bajadera« z g. Mirkom Neratom kot gostom.

e— **Umrla je** v nedeljo v celjski javni bolnici 56 letna kuharica Marija Falant iz Grmovja pri Veliki Pirešici. Prepeljali so jo v njen rojstni kraj Ciglico v velikopireški občini.

e— **Cerkvena tatvina.** Predvčerajšnjim je opazil cerkovnik Martin Tratnik v Marijini cerkvi v Prešernovi ulici, da je tekom dneva neznan storilec vlomil v lesen nabiralnik milodarov in ga izpraznil. Iz znakov na razbiti puščici je razvidno, da je vlomilec z vlomilsko žagico prežagal na pokrovu oba zapirača, ki se zaklepata z navadno ključavnico. Koliko denarja je bilo ukradenega, ni mogoče ugotoviti, ker je cerkovnik puščico izpraznil zadnjikrat v petek, v soboto pa je bila svečnica in drugi dan nedelja, ko je bil obisk cerkve velik in se je tudi precej darovalo. Tat je poskušal svojo srečo tudi na nabiralniku pri drugem oltarju, kar mu pa ni uspelo. Poskušal je visečo ključavnico-žabico z nekim močnim orodjem raztegniti, pa se mu ni posrečilo. Ker je to že druga tatvina v tej cerkvi tekom dobrega meseca dni je policija napela vse sile, da drznega cerkvenega tatu izsledi in spravi na varno.

Pride! Pozor! Kino Dvor!

Svetislav Petrović

CAREVIČ

Iz Maribora

a— **G. Volčič odhaja.** V narodnih in društvenih krogih zelo priljubljeni finančni svetnik g. Ivan Volčič je imenovan za višjega finančnega inspektorja in odhaja v Ljubljano. Predsočnjim mu je priredilo mariborsko SPD, kojemu je bil tajnik polnih 8 let, poslovilni večer. Kakor se planinci težko ločijo od njega, tako bodo tudi druga društva in mariborska javnost sploh težko pogrešala »den baumhohen Montenegriner«, kakor so v Pragi buršaki in policisti imenovali slovenskega studenta Volčiča, katerega so po njegovi visoki postavi že od daleč videli v vrstah demonstrantov.

a— **Nesreča na Pohorju.** Zimski čas je najprikladnejši za spravljanje težkih hlodov iz planin v dolino. Hlode spravljajo dvarji na preprostih samotežnih saneh brez priprege. Vlečejo jih trije do štirje delavci ter jih spuščajo po rižah in kolovozih v Dravsko dolino. Pri tem poslu se je pripetilo že več nesreč. Tako se je včeraj ponesrečil Miha Zimrajh, uslužben pri veleposestniku Josipu Kormanu na Čimžah pri Fali. Pri spravljanju hlodov je Zimrajh prišel tako nesrečno med sani, da so mu razmesarile stegno ter je odletel čez sani v sneg. Težko ranjenega dvarja so snoči pripeljali v mariborsko bolnico.

a— **Nenavaden pogreb** se bo vršil jutri ob 5. popoldne na Pobrežju. V mariborski bolnici je namreč predvčerajšnjim umrla 44 letna ciganka Cecilija Gartner, ki se je preživljala z muciranjem po javnih lokalih. Na njen pogreb bodo prišli številni cigani, njeni tovariši in tovarišice. Napovedani so celo iz Gradca. Na grobu ji bodo zasvirali, preden jo pokrije črna zemlja.

Vezati pakete z motvozom Grosuplje = prihranek režije!

Motvoz Grosuplje se dobi po originalnih tovarniških cenah v:

Tovarna motvoza in vrvarna I. I. Grosuplje pri Ljubljani in njenih komisijskih zalogah:

Fran Palme, Ljubljana, Gosposvetska c. tel. št. 2876;

Franc Palme, Celje, Cankarjeva 7, tel. št. 38

Franc Palme, Maribor, Koroška 8, tel. št. 86.

Ker moramo film odposlati, danes zadnji dan!!

WINGS

Kdor še ni prišel na vrsto, naj se požuri, ker je danes zadnji dan!!

Ob 4., ½ 8., ¼ 10. KINO »DVOR« Telefon 2730.

a— **Domače živali ginejo.** Hud mraz občutijo tudi živali, predvsem domače. Tako poročajo od severne meje, iz okolice Št. Ilja, da je zmrznilo večje število domačih živali, predvsem prascev.

a— **Pralnica - svetlolikalnica Rakuša** Slovenska ulica 15, zraven Ljubljanske kreditne banke se priporoča. 276

a— **»Karneval v Moulin Rouge«** bo predstavljala letošnja Sokolova maškerada 9. t. m. v Narodnem domu ki bo v vsakem oziru na višku. Velika dvorana bo pravo pariško zabavišče v znamenju »Rdečega mlina« v II. nadstropju velemoderen bar, dalje kavarna iz dobrih starih časov itd. vse toplo zakurjeno. Prvovrstna plesna godba v veliki dvorani in v baru. Vstop brez posebnih vabil. Vstopnice po 15 Din v trgovinah Bureš, Majer, Pinter & Lenard in pri večerni blagajni. 299

NAZNANILO

Radi popolne preureditve ostane hotel »Bellevue« v Ljubljani kratek čas zaprt. Zopetna otvoritev se slavnemu občinstvu pravočasno javi. 2616-a

KARL MAY v slovenščini!

I. zvezek se dobi v *Cirilovi knjigarni*, Maribor. 2612-a

Da najboljši je to znaj

COLOMBO CEYLON ČAJ

Pomlad v cvetju

Na številna vprašanja glede toalete za nemaskirane dame odgovarja prireditveni odbor: tradicionalna sokolska maškerada je splošno ljudski predpustni karneval. Narod v vseh svojih plasteh naj trenutno pozabi vsakdanje težave in enkrat zaraja in se poveseli brez škroba in toaletne konkurence. Čedna enostavna promenadna pomladanska toaleta prilega najbolje geslu «Pomlad v cvetju». Sokol je osnovan na demokraciji — za vse in vsakogar. Mi ne vabimo z besedami «edina elitna prireditev», to je za nami. Doba feudalcev, plemstva, razne bogataške in inteligenčne kaste ali malomestne moške in ženske frakarije v obleki in namišljeni ošabni družabni nadrejenosti so pokopani in ljudski duh časa gleda na take pojave samo še kot na grobove. Mi pravimo: pridite vsi, maske čedne in dostojne v smislu danega gesla, neprimerno strogi cenzorji izločijo — vsi drugi priprosto čedno in mnogo volje za lepo zabavo in veselo poskočnost! 268

Iz Kranja

r— *V sredi predpusta.* Na Svečnico se je vršil v vseh prostorih Narodnega doma odlično obiskan gasilski ples. Obisk iz okolice je zaradi silnega mraza nekoliko trpel. V soboto bo Sokolova maškerada «Kresna noč», na pustni torek pa Gledališka reduta. Letošnji predpust beleži manj prireditev kot lansko leto.

r— *Gledališki oder* pripravlja znano Molnarjevo legendo «Lilijom» v režiji ljubljanskega višjega režiserja prof. Šesta. Igra bo brezdvoma velik dogodek na kranjskem odru. Nadalje se vrše pridno skušnje za druga dela in celo operete, da se obeta še prav živahna in bogata sezona.

Iz Trbovelj

t— *Mraz.* Tudi pri nas vlada mraz z vso vztrajnostjo. V nedeljo je kazal toplomer — 28 stop. C, v ponedeljek — 26 stop. C. Vode so zamrznjene. Pri rudniški separaciji je zamrznila celo Sava, kar se že ni zgodilo leta in leta. Zamrznili so tudi vodovodi. V hudem mrazu močno trpe siromaki, ki si ne morejo nabaviti kuriva. Smučarjev pa tudi ta mraz ne plaši. V soboto in nedeljo je prišlo več skupin smučarjev iz drugih krajev in odšlo na Mrzlico in na Sv. Planino, kjer je teren za smučanje zelo ugoden. Ta zdravi sport se je letos zelo razvil med domačim prebivalstvom, tudi med delavstvom.

t— *Občinska uprava.* Z veliko radovednostjo se je pričakovalo, kaj bo z našim občinskim zastopom. Sedaj je imenovan za občinskega komisarja dosedanji župan g. Sitter. Imenovani so tudi vsi dosedanji občinski odborniki, izvzemši komunisti, katerih mandati so razveljavljeni. Mesto teh so imenovani gg.: rudniški ravnatelj inž. Pauer, rudniški zdravnik dr. Jenšterle, posestnik Alojzij Cestnik, posestnik Roš Ferdo ter Brečko Martin. Kakor se čuje, bodo imenovani še nekateri drugi.

Iz Litije

i— *Sokolsko društvo v Litiji* priredi na pustno soboto dne 9. februarja zvečer običajno predpustno maškerado z izbranim zabavnim sporedom pod naslovom «Japonska noč». Dekoracija, ki jo je izvršil gospod Drago Korbar iz Zagorja, je res pravo moistrsko delo te vrste in smo uverjeni, da bodo posetniki naše maškerade vedeli ceniti lično delo mladega moistra gospoda Korbarja. Vabimo vse naše prijatelje, da nas posetijo, saj v Litiji je vedno fletno. Zdravo! 298

Iz Ptuja

j— *Ptujsko gledališče.* V sredo, dne 6. t. m. gostujejo Mariborčani v Nicodemijevi krasni in ganljivi komediji «Učiteljica», ki zasluži razprodano hišo, ker bo brez dvoma izredno ugajala.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

13

Sport

Sportni drobiž

Kakor smo že včeraj na kratko omenili, se je v nedeljo vršila na Avali prva smuška tekma, ki je glede organizacije kakor tudi glede rezultatov prav dobro uspela. Najprej so bile določene tri skupine, gospodje, dame in deca, v zadnjem trenotku so določili še četrto skupino pomladka. Za tekmo gospodov je beograjski list «Politika» podaril lep pokal. Proga za gospode je znašala 7 km, za dame 2 km, za pomladek 3, a za deco 1.5 km. Rezultati so bili naslednji:

Gospodje: 1. pporučnik Kosta Popović 45 min. tri in pol sekunde, 2. pporučnik Slavko Bjelalac 48 min. 11 in pol sek., 3 Vojislav Popović 55 min. 44 sek. Ker sta prva dva izjavila, da sta kot častnika smučarska nastavnika tekmovala izven konkurence, je dobil pokal «Politike» 17letni Vojislav Popović.

Dame: 1. Mirjana Lazić 17 min. 43 in pol sek., 2. Lily Zega 17 min. 45 in pol sek., 3. Zagorka Mijušković-Hristić in Anita Alkalaj, obe v istem času 17 min. 56 in pol sek.

Deca: 12letni Gjorgje Švejkar 13 min. 18 in pol sek., 2. osemletni Ciril Žižek (Slovenec) 14 min. 14 sek., 3. Branko Marković 14. min. 20 in pol sek.

Pomladek: 1. Dušan Marković 11 min. 54 sek. 2. Ratomir Grbović 15 min. ena in pol sek. — Tekmovanje je pokazalo, da se smučarski sport tudi v Srbiji prav uspešno razvija. Pri organizaciji tekme je odlično sodeloval znani slovenski sportnik dr. Žižek.

Kako so odrezali naši smučarji pri nemškem prvenstvu v Klingenthalu, o tem manjkajo še poročila. V teku na 18 km je zmagal v I. razredu H. Bauer (Bayr. SV) 1:19:48. Prvi inozemec, ki se je plasiral, je bil Čeh Fišera, ki je v času 1:22:48 prišel kot šesti na cilj. V I. seniorskem razredu je zmagal znani češki smučar Donth, ki je z 1:18:43 dosegel najboljši čas dneva. Nemški prvak v skokih je postal G. Müller (Bayerisch-Zell) s 666.725 točk.

Včeraj v torek so se pričela v Zakopanih tekmovanja za prvenstvo Poljske, in sicer s tekom na 50 km. Kakor znano startajo tudi naši smučarji.

Da je JZSS razveljavil placement, ki ga je dosegel slovenski drsalec g. P. Schwab v Zagrebu, poročamo službeno na drugem mestu.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju dam si je v Budimpešti priborila pred štirimi dunajskimi tekmovalkami lanska prvakinja Norvežanka Sonja Henie (mestna štev. 5. 280.40 točk). V svetovnem prvenstvu parov je zmagala dunajska dvojica Scholz-Kaiser (mestna štev. 6, 11.25 točk).

JNS je na svoji zadnji seji sklenil, da ne reflektira na nadaljnje sodelovanje v tekmovanju za srednjeevropski pokal, ker je Jugoslavija igrala v preteklem letu podrejeno vlogo in ker je komite za ta pokal postopal nelojalno napram JNSu.

Nogometni prvak Španije je postal Espanol iz Barcelone, ki je premagal Real Madrid z 2 : 1 (1 : 0).

V ponedeljek se je v Parizu na svečan način vršilo žrebanje parov za Davisov pokal. *Jugoslavija* igra v prvem kolu proti *Grčiji*. Izid žrebanja je bil naslednji: I. kolo: Avstrija : Češkoslovaška, Belgija : Rumunija, Danska : Chile, *Grčija : Jugoslavija*, Norveška : Madžarska, Monako : Švica, Finska : Egipt, Holandska : Portugalska. II. kolo: Španija : Nemčija, Irska : Italija, Švedska : Južna Afrika, Anglija : Poljska.

V ameriški coni igra v prvem kolu Kanada proti Zedinjenim državam. Za drugo kolo sta bila izžrebana Mehiko in Kuba, za tretje kolo pa Japonska.

Razpis smučarskih tekem za srednješolski prehodni pokal

SK Ilirija razpisuje propagandne tekme v slalomu po naslednjih propozicijah:

1.) Vsakoletne tekme se udeleže lahko le dijaki srednjih šol v skupinah iz zavodov. Najmanj 6 dijakov tvori moštvo enega zavoda.

2.) Pokal si pribori moštvo onega zavoda, ki doseže tri sezone zaporedoma ali petkrat v presledkih največje število točk.

3.) Za izvršitev tekmovanja je potrebna prijava najmanj štirih zavodov.

4.) Tekme se vrše v okolici Ljubljane.

Tekmuje se po začasnem pravilniku za slalom.

Prva tekma se vrši letos; čas in kraj se objavi v prihodnjih dneh.

Prijave so pismene; iz njih naj bo razvidno ime posameznih smučarjev, moštva, zavod, morebitna klubska pripadnost in starost.

Prijave je vložiti najkasneje do 16. ure dne 9. t. m. pri tvrdki Gorec. — SK Ilirija.

Schwabov placement v Zagrebu razveljavljen. Pri drsalni tekmi, ki jo je priredil dne 3. t. m. ZKD. v Zagrebu, je startal tudi član SK Ilirije Schwab Polo, ki je diskvalificiran ter ne bi smel startati. Placiral se je na prvo mesto. JZSS je v svoji seji v ponedeljek sklenil, da se zaradi obstoječe kazni Schwabov placement razveljavi in da se smatra njegov start kot neizvršen. O tem se obvesti podsavez v Zagrebu. — JZSS.

ŽSK Hermes. Redne tehnične vaje (trening) se vrše vsako sredo in soboto od 19. do 21.30. v šolski telovadnici v Šiški. Naročam, da se treninga v sredo, dne 6. t. m. sigurno udeleže vsi aktivni člani, in to prvega moštva, rezerve in naraščaja, ker se bo istočasno vršil razgovor glede pričetka dela na novem igrišču, kakor tudi glede verifikacije novih članov, posebno naraščajnikov itd. Posebno se pozivajo na trening gg. Kremžar, Burja, Kos, Zalokar, Pleš, Trobevšek, Sernec, Marinko ter Lukanc. — Načelnik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Trening II. grupe se vrši danes od 15. naprej. Zbirališče pri Kačiču. — Načelnik.

SK Jadran. Seja upravnega odbora se vrši v četrtek, dne 7. februarja 1929 ob 8. uri v Narodni kavarni. Prosim polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

Gospodarstvo

Reforma železniških blagovnih tarif

Prvega marca t. l. bo stopila v veljavo **nova lokalna in luška tarifa za prevoz blaga**, ki je bila sestavljena na podlagi lanskoletnih posvetovanj tarifnega odbora s predstavniki gospodarskih krogov.

Lokalna tarifa se v vseh normalnih in ugodnostnih tarifnih razredih (izvzemši ugodn. tar. razreda 29) poviša linearno za 5 %. Dosedanji najvišji ugodnostni razred 29. se ukine. Ugodnostni tarifni razred 28. ostane do 500 km nespremenjen, preko 500 km pa bo nekoliko znižan. Poleg tega se med dosedanje razrede 25. in 26. vstavi nov razred, med dosedanje razrede 27. in 28. pa dva nova razreda.

Iz dosedanjega tarifnega razreda 29. se izločilo drva za Vojvodino ter drva, rude, opeka in bavksit za izvoz. Ti predmeti pridejo v nov ugodnostni razred 31. ter bo znašalo povišanje tarif pri 100 km 40 %, pri 200 km 30 %, pri 300 km 26 %, pri 400 km 23 %, pri 500 km 22 %, pri 600 km 18 % in pri 700 km 15 %. Za železno rudo iz Prijedora do meje je v prilogi določena posebna tarifa, ki odgovarja dosedanji, prav tako za bavksit v dalmatinskih relacijah, pri čemer se dosedanje tarife povišajo za 13 do 25 %.

Predmeti iz dosedanjega razreda 28. pridejo v nove razrede 30., odnosno 29. Po novem ugodnostnem razredu 30., bodo tarifirani naslednji predmeti: **premog za Vojvodino, gnojila, led in sneg, oljne pogače** (zadnje samo za izvoz) ter bo znašalo povišanje pri 100 km 10 %, pri 300 km 5 %, pri 700 km 2 %; po novem ugodnostnem razr. 29. pa: **drva, taninski les, opeka in lesni briketi** (povišanje pri 100 km 30 %, pri 300 km 22 %, pri 700 km 8 %).

Predmeti iz dosedanjega ugodnostnega razreda 27. bodo vnešeni v ugodnostni razred 29. (premog, kamenje), odnosno v razred 28. (apno). Novi razred 29. bo prišel za dosedanjim 27. razredom (ki dobi št. 28), novi razred 28. pa odgovarja staremu razredu 27., povišanem za 5 %. Pri **premogu** (za izvoz) in **kamenju** bo znašalo povišanje pri 100 km 17 %, pri 200 km 11 %, pri 300 km 10 %, pri 400 km 9 %, pri 500 km 8 %, pri 600 km 5 % in pri 700 km 2 %; pri **apnu** pa pri 100 km 25 %, pri 300 km 25 % in pri 700 km 10 %.

Za **domači premog**, ki se je dosedaj tarifiral po ugodnostnem razredu 26., je predviden nov razred 26., ki bo ustavljen med dosedanje razrede 25. in 26. in bo znašalo povišanje pri 100 km 15 %, pri 200 km 13 %, pri 300 km 10 %, pri 500 km 9 % in pri 700 km 9 %.

Deske pri uvozu, ki so se doslej tarifirale po ugodnostnem razredu 21., se bodo v bodoče tarifirale po razredu 20. ter bo znašalo povišanje 10 do 14 %. **Doge in pletarski predmeti** pridejo iz 17. v 18. razred ter bo znašalo povišanje 9 do 18 %.

Važno je nadalje ukinjenje tarif št. 39. za pasivne kraje in za izvozne tarife št. 8. za les, kar bo seveda povzročilo povišanje tarif za prizadeto blago.

Za naslednje predmete se tarife znižajo: otrobi (do 400 km za 12 %, 500 km za 13 %, 600 km za 14 %, 700 km 15 %), okrogli les za žage (pri 100 km za 6 %, pri 200 km za 8 %, pri 250 km za 9 %), **furnirji pri izvozu** za 73 %, pri 200 km za 38 %, pri 400 do 700 km za 40 %), **jamski les** (pri 100 km za 12 %, pri 200 km za 16 %, pri 300 km za 19 %, pri 400 km za 21 %, pri 500 km za 22 %, pri 600 km za 23 % in pri 700 km za 24 %), **papir** poz. H.-2 pri izvozu (pri 100 km za 15 %, pri 200—700 km za 18 %).

Lokalni tarifi je dodana še priloga, ki vsebuje znižane tarifne stave za posamezne predmete v gotovih relacijah, ki imajo začasen značaj in veljajo do preklica, najdalje pa do konca l. 1929.

V bodoče bo **luška tarifa veljala samo za izvoz v inozemstvo in uvoz iz inozemstva.** Uporabljala se bo takoj potom kartiranja na ta način, da se bo moralo pri izvozu v 6 mesecih (pri lesu v 9 mesecih) dokazati, da se je blago dejansko izvozilo. Nova luška tarifa ima samo eno tabelo, ki odgovarja dosedanji tabeli I., povišani kakor pri lokalni tarifi. Za Solin, Split in Šibenik od ali do postaj vzhodno od Ogulina, se ima računati voznina po oddaljenosti za Sušak - pristanišče; po tej oddaljenosti se ima računati tudi voznina za Dubrovnik in Metkovič od ali do postaj vzhodno od Slavonskega Broda.

Nova luška tarifa vsebuje poleg luških tarif za posamezne predmete še luške tarife št. 1. in 2., ki vsebujejo ugodnostne tarifne stave za vse blago, ki se tarifira po normalnih stavih. V novi luški tarifi je uveden princip, da so vsi predmeti, na katere se uporablja luška tarifa, posamezno navedeni. Dalje je razlika v tem, da so posebne izjemne tarife uvedene samo za ono blago, ki uživa ugodnosti samo od ali do gotovih postaj, odnosno za ono blago, za katero velja luška tarifa samo pod gotovimi nadaljnjimi pogoji. Vsi ostali predmeti, za katere velja luška tarifa do ali od vseh postaj, so navedeni v posebnem spisku z označbo ugodnostnega stava, po katerem se tarifirajo. Ker nova luška tarifa velja samo za uvoz, odnosno izvoz, so ukinjene tarife št. 8. in 42., ki veljajo za kamenje in asfaltno rudo iz naših otokov. Kakor v lokalni tarifi, so tudi v luški tarifi predmeti iz nižjih razredov na isti način pregrupirani. V novi luški tarifi je končno izostala refakcija od 10 % za letne transporte od 15.000 ton. Ta refakcija bo podaljšana samo še do konca septembra t. l.

Važna odredba proti špekulaciji z dinarjem

Lani je bilo ponovno opažati, da se je od časa do časa povpraševanje po devizah v zvezi z neutemeljenimi vestmi o nevarnosti glede stabilnosti dinarja močno dvignilo, nakar se je vedno zopet pojavilo pomirjenje. To se je redno dogajalo pred početkom izvozne sezije, ko se vsako leto devizni zaklad Narodne banke skrči, ali pa ob važnejših političnih dogodkih. Finančno ministrstvo je pustilo v takih primerih preiskati poslovanje bank ter je ugotovilo, da se velik del nakupov deviz vrši na podlagi obveze, v kateri se kupec devize zavezuje, da bo uvozil v državo najkasneje v 6 mesecih ustrezno količino blaga, kar mora izpričati. Tako se je od časa do časa razvila neka špekulacija, ki je povzročila, da se je povpraševanje po devizah dvignilo preko normalne potrebe in je po nepotrebnem začasno slabilo devizni zaklad Narodne banke. Pogosto se je tudi dogajalo, da so kupci deviz na podlagi obveze, po preteku 6 mesecev zopet stavili dotične devize na razpolago, češ, da niso mogli uvoziti blaga.

Da se taka špekulacija proti dinarju omeji, je finančni minister, kakor smo že poročali, zmanjšal rok 6 mesecev za opravdanje nakupa deviz na 3 mesece. Istočasno je odredil, da se ima v bodoče vršiti zavarovanje valute tudi pri izvozu sirovega bakra, svinca v ploščah, umetnih gnojil, asfalta in materijala za strojenje kož, ker je izvoz teh predmetov v zadnjem času močno narastel in bi bilo krivično zahtevati zavarovanje valute samo za proizvode kmetijstva, živinoreje, šumarstva itd., dočim bi bili izvozniki bakra ali umetnih gnojil oproščeni od zavarovanja valute.

= **Povišanje obrestne mere za vloge na knjižice pri Poštni hranilnici.** Na podlagi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Poštni hranilnici od 18. januarja t. l., s katerim so bile odpravljene omejitve glede višine vlog na posamezne knjižice in glede obrestne mere, je poštni minister odredil, da znaša obrestna mera za vloge na knjižice v splošnem 4 %; pri vlogah do največ 50.000 Din, ki ležijo najmanj 3 mesece, pa se obrestna mera poveča na 5 %. Za vloge, ki jih naši izseljeniki pošljejo Poštni hranilnici v tuji valuti in jih Poštna hranilnica pri Narodni banki zamenja za dinarje, znaša obrestna mera za vsote do 250.000 Din na eno knjigo 6 %, ako je denar vložen najmanj mesec dni. Za vse vloge, ki ne bodo ležale pri Poštni hranilnici vsaj 15 dni, se ne bodo plačevale obresti. Za dvig vlog od 100.000 do 500.000 Din na eno vložno knjižico, znaša odpovedni rok 20 dni, za vloge preko 500.000 Din pa 1 mesec. Vse te odredbe se nanašajo samo na vloge na knjižice in ne na vloge na čekovnih računih. Po dosedanjih predpisih se je moglo na eno knjižico vložiti največ 50.000 Din in je obrestna mera znašala brez izjem 4 %.

= **Nova borzna komisarja v Ljubljani in Zagrebu.** Dosedanji komisar finančnega ministrstva za zagrebško in ljubljansko borzo g. Arandjelović, bo v kratkem zapustil to mesto. Njegove funkcije bo v Zagrebu prevzel namestnik upravnika podružnice Narodne banke g. Krušac, v Ljubljani pa eden od uradnikov podružnice Narodne banke.

= **Sanacija Francosko - srbske banke.** V soboto se je vršil v Parizu izredni občni zbor delničarjev Banke Franco - Serbe, ki je odobril sanacijo banke potom znižanja glavnice od 20 na 2 milijona frankov in ponovnega povišanja glavnice na 20 milijonov frankov. Večino novih delnic bo prevzela Banque Ottomane, deloma tudi Banque de Paris in Société Financière d'Orient.

= **Madžari kupujejo rudnike železa v naši državi.** Kakor poročajo iz Budimpešte, je veliko madžarsko železarsko podjetje Rimamurany - Salgo - Tarjan poslalo v Jugoslavijo svoje inženjerje zaradi nakupa železnih rudnikov v Pleternicah.

Borze

5. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet znaten, zlasti v devizah na London, Prago, Curih, Berlin in Dunaj. Razen malenkostne potrebe v devizi na Trst, je vso ostalo potrebo krila Narodna banka. Deviza na Berlin je dalje slaba, deviza na London pa se je za malenkost okrepila. Med efekti so bile zaključene Vevče po 125.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda za malenkost popustila. Pri slabem prometu je za aranžma notirala 434 — 435, trgovala pa se je kasa po 434 in za februar po 435. V ostalih državnih papirjih ni bilo prometa. Med bančnimi vrednotami je popustila Unionbanka zaradi večje ponudbe iz inozemstva; prvotno je bila zaključena po 56, kasneje pa je notirala 55 — 55.25. Dalje so bili zaključki v Praštedioni po 930, v Zemaljski (Sarajevo) po 140, v Jugobanki po 90.50 — 91 in v Ljubljanski kreditni po 125. Med industrijskimi papirji je bilo živahnejše zanimanje za delnice lesnoindustrijskih družb ter so bili zaključki v Narodni šumski po 32, v Gutmannu po 200 — 205, v Slavoniji po 5.50, v Vevčah po 125 in v Šećerani po 480.

Devize in valute.

Ljubljana: Amsterdam 0-22.8275. Berlin 13.5075 — 13.5375, Bruselj 0—7.9177, Budimpešta 0—9.9355, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9925 — 8.0225 (8.0075), London 275.9 — 276.7 (276.3), Newyork 56.77 — 56.97 (56.87), Pariz 221.63 — 223.63 (222.63), Praga 168.2 — 169 (168.6), Trst 297.1 — 299.1 (298.1).

Zagreb. Amsterdam 22.7925—22.8525, Dunaj 7.9925 — 8.0225, Berlin 13.5075—13.5375, Budimpešta 9.9105—9.9405, London 275.9 do 276.7, Milan 297.1 — 299.1, Newyork kabel 56.885 — 57.085, Newyork ček 56.77—56.97 Curih. Zagreb 9.127, Pariz 20.31, Londo 25.21, Newyork 519.98, Milan 27.205, Prag 15.385, Dunaj 73.075, Budimpešta 90.675 Berlin 123.40, Bruselj 72.25, Amsterdam 208.30, Varšava 58.30, Bukarešta 3.125, Sofija 3.75.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 158 den., Ljublj. kredit. 125 den., Praštedjona 930 den., Kreditna 175 den., Vevče 125 zaklj., Kranjska industrijska 280 den., Ruše 260 — 280, Stavbna 56 den., Šešir 105 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 434 — 435, kasa 433.5 — 434, za februar 435 — 436, za december 469 den., investicijsko 87.5—89, agrarne 53.5 den.; bančne vrednote: Praštedjona 930 — 935, Union 55 — 55.25, Kreditna 93 den., Zemaljska 139 do 141, Jugo 90.50 — 91, Srpska 153 — 154, Ljubljanska kreditna 125 — 126, Narodna 7425 den., Poljo stara emisija 17.5 — 18; industrijske vrednote: Gutmann 199 — 205, Slaveks 102 — 105, Slavonija 5.50 — 6, Narodna šumska 32 — 33, Drava 460 — 465, Isis 26 blago, Vevče 125 — 126, Dubrovačka 510 blago, Brod vagon 320 — 350, Trbovlje 485 den., Šećerana 480 — 485, Narodna mlinska 20 den.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (5. t. m.) **Les:** Tendenca mirna. Zaključenih je bilo 5 vagonov, in sicer 3 vag. bukovih hlodov., 1 vagon desk in 1 vagon litvic. **Deželni pridelki:** Tendenca za žito čvrsta. Zaključena sta bila 2 vagona koruze. Nudi se **pšenica** (slov. postaja, mlevska tarifa, 80 kg, 2 % primesi plač. 30 dni): baška, promptna po 287.5 do 290, za februar po 292.5 — 295, za marc po 300 — 302.5, za april po305.5 — 307; **moka** «0g», fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 420 — 425; **koruza:** laplatska, promptna postaja Domažel po 345, baška, času primerno suha, promptna, slov. postaja, po 295 do 297.5;

Žitni trg. Na novosadskem žitnem trgu je promet dalje slab, kar je v zvezi z dalje trajajočim mrazom. Baška pšenica se trguje po 245 — 247.50, deloma tudi do 252.50, koruza pa po 262.50 — 265. Cena moki je ostala nespremenjena pri 345 — 350.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (4. t. m.) Pod utisom prijaznejših inozemskih poročil je bilo razpoloženje na dunajski borzi boljše. Cene pšenici so ostale stalne. Podunavska koruza se je nudila po 1.68 Kč ex šlep Dunaj. Uradni tečaji so ostali nespremenjeni.

Dunajski goveji sejem (4. t. m.) Dogon 2647 komadov, od tega 56 iz Jugoslavije, 990 iz Rumunije in 457 iz Madžarske. Pri nekoliko živahnejšem povpraševanju so cene ostale nespremenjene, in sicer za kg žive teže: voli izjemno 2 — 2.20, I. 1.65 — 1.95, II. 1.20 — 1.60, III. 1 — 1.15, biki 1 — 1.40, krave 0.90 — 1.50, slaba živina 0.65 — 0.90.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 5. februarja 1929. Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Čas opazovanja	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v m in sek.	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 7. ure
Ljubljana	8	771·8	—19·1	86	NNE 1	4		
Maribor	8	767·9	—9·0		SW 2	0		
Zagreb	8	769·9	—13·0	80	SSW 1	9		
Beograd	8	767·5	—8·0	60	W 1	9		
Sarajevo	8		0·0					
Skoplje	7	768·4	—12·0	80	SE 1	9		
Dubrovnik	7							
Split	7	765·5	—1·0	2[illegible]	NE 3	0		

Solnce vzhaja ob 7.16, zahaja ob 17.13, luna vzhaja ob 4.47, zahaja ob 12.38.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani —8.7, najnižja —20.2; v Mariboru —10 v Zagrebu —15.0; v Beogradu —13.0; v Skoplju —16.0; v Splitu —1.0.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Oblačno; temperatura se bo zopet dvignila. Mestoma je pričakovati nov sneg. Hladen zrak iz Finske je prodrl zopet do vzhodne Prusije, sneg pa že do Karpatov.

Lepa Črnogorka

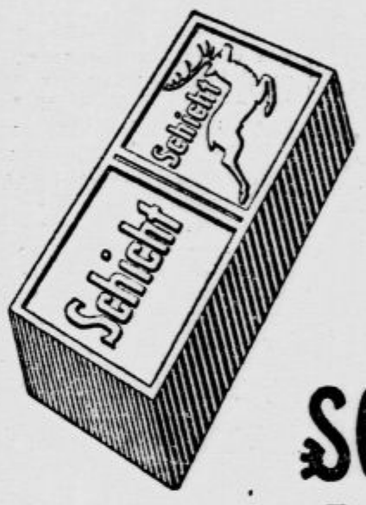

ceni lepo perilo in skrbi, da bo dolgo trajno in se vedno bleščalo od snage. Ona radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

2617 a

Zadruga ključavničarjev za sodni okraj ljubljanski javlja tužno vest, da je dne 4. t. m. ob 23. uri preminul njen dolgoletni član, gospod

Leopold Grošel

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 6. t. m. ob 16. uri iz hiše žalosti v Zg. Šiški št. 57 na pokopališče v Dravljah.

V Ljubljani 5. februarja 1929.

Načelstvo.

ZAHVALA

za premnoge dokaze sočutja in tolažbe ob prerani smrti ljubljene soproge, predobre mamice, gospe

Marije Oberstar roj. Kozina

se zahvaljujemo zlasti prost. gasilnemu društvu v Sodražici za častno stražo ob mrtvaškem odru, njega načelniku gosp. Ivanu Perdanu za prelep poslovilni govor, gasilnim društvom v Zigmaricah in Zamostecu, Vinicah in Ribnici, Sokolskemu društvu v Sodražici ter njegovemu pevskemu zboru za globoko v srce segajoče žalostinke, zdravniku g. dr. Ivanu Oražnu za lajšanje njene bolezni, prečastiti duhovščini za spremstvo in tolažbo na njeni zadnji poti, rodbinam Ivančevi in Mikoličevi, ki so pripomogle za krasen sprevod in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli od blizu in daleč ter tako številno spremili blagopokojno k večnemu počitku.

Vsem naša najprisrčnejša zahvala.

Sodražica, 4. februarja 1929.

2622 a

Žalujoči soprog in otroci.

Iz življenja in sveta

Najlepša žena v Evropi

Tekma evropskih narodov v lepoti — Miss Evropa in Miss Amerika — Problem in pravila lepote ter ideal nad ideali

Jutri, v četrtek se sestane v uredniških prostorih pariškega «Journala» jury, ki ji bo naloga izvoliti najlepšo žensko v Evropi. Na to tekmovanje, za katero vlada širom našega kontinenta velikansko zanimanje, je poslala vsaka država svojo zastopnico. Izmed njih bo izbrana najlepša, in ta odpotuje v Ameriko, da se bo tam kosala z Miss Ameriko ter bo branila evropsko krasoto pred ameriško nečimurnostjo.

Tekmovanje za lepoto ni tako enostavna reč, kakor bi si kdo mislil. Vsaka kandidatinja za Miss Evropo ima dvajset sodnikov, ki podajo svojo sodbo o desetih točkah na njenem licu in stanu. Kandidatinja, ki doseže največ točk, bo zmagala nad ostalimi in se odpelje čez ocean, kjer bo tekmovala z ameriško konkurentinjo.

Mogoče bo kdo ugovarjal, da je objektivna ocenitev lepote na tej tekmi docela izključena, ker bo vsak sodnik branil svojo protežiranko. Na tem je v današnjem času, ki proglaša vsako stvar za relativno, pač nekaj resnice. Po drugi strani pa je tak ugovor nezmiseln, kajti pariška ocenjevalna komisija bo sestavljena iz takih ljudi, ki so estetsko in moralno neodvisni. Vrhu tega lahko govori vsak sodnik o vseh tekmovalkah, izvzemši lastno. Francoski slikar Besnard bo n. pr. glasoval za vse tekmovalke, izvzemši za Francozinjo. Na ta način je objektivna sodba o lepoti kolikor toliko zavarovana in zajamčena.

Seveda je spričo teh in sličnih pomislekov težavno vprašanje, kateri tip je lepotni ideal Evrope? Od plavolase Skandinavke do temnolase Španjolke zarjavele polti je dolga in mučna pot. Matematičnih pravil za ocenjevanje lepote nimamo; reči pa smemo, da sta si Španec in Skandinavec po okusu tako različna, da bosta sodila vedno po svoje in se približevala tudi v objektivnem pogledu subjektivnim nazorom o lepoti.

Vendar pa obstoje v Evropi neka splošna pravila. Vsi vemo, da smo prevzeli neka merila splošnosti od Grkov. Ta pravila nas še danes približujejo sodbi o absolutnem. Zato se glasi kanon lepote slej ko prej takole: život bodi trikrat tako dolg kakor glava, od konca života do nog pa naj bo dolžina še za eno glavo večja. Dolžina ramen naj ne preseže dolžine kolka, roka pa bodi desetkrat manjša kakor telo. Ta pravila označujejo naš okus in od njih se ne odmaknemo. Po njih si skroji lahko vsakdo sam svojo lepoto.

Lepota pa ni dandanes samo zadeva estetike, ampak tudi stvar, ki ima socijološki pomen. V njej vidimo znak telesne in duhovne čilosti, prožnosti in zdravja. Nikakor ne gre misliti, da je nastal grški lepotni ideal čisto slučajno v dobi razcvita grškega slovstva in drugih lepih umetnosti. Nastal je organično in razvojno. Tekmovanje med Evropo in Ameriko pa bo pokazalo, kje je ostala najpopolnejša lepota najčistejše ohranjena: ali v Evropi, kjer so narodi in plemena ostala več ali manj nedotaknjena, ali pa onstran Oceana, kjer je nastalo življenje na podlagi mešanice najrazličnejših plemen. Lepotna tekma med Evropo in Ameriko je torej v prvi vrsti socijološko vprašanje: njen rezultat bo povedal, kaj je boljše: čist ali mešan zakon med plemeni, grški klasicizem, ali ameriško rekordavzarstvo.

Če se maharadži rodi potomec na tujem

V dvorcu Saint Germain blizu Pariza se je bivšemu indijskemu maharadži rodil potomec, radi katerega je nastal velik spor s francoskimi oblastmi. Maharadža se je bil pred časom oženil z bivšo ameriško igralko Müllerjevo, ki je prešla v brahmansko vero. Sedaj mu je rodila dete.

Indorski maharadža in njegova žena

Francoski zakon zahteva od roditeljev, da tekom 48 ur naznanijo spol in ime novorojenca oblasti, indijski verski običaj pa nalaga očetu in materi, da ostane spol deteta 12 dni po rojstvu tajna roditeljev. Tudi ime dobi otrok šele potem ko je star 12 dni.

Zaradi teh činjenic sta bivši maharadža in francoske oblasti v navskrižju. Maharadža zagovarja svoje verske obrede in pravi, da se jim ne odpove. Navada terja od njega, da mora dete skozi celo serijo funkcij in obredov, ki dete «očistijo». Šele ko je to pri kraju, pride na vrsto otrokovo ime in drugo. Kako se bo iztekla ta pravda, je težko uganiti, ker se oblasti nočejo ozirati na maharadžove verske običaje, ta pa noče nič slišati o prijavi novorojenca po francoskih predpisih.

1200 krasotic tekmuje za prvenstvo

V nedeljo zvečer se je v Parizu sestal odbor francoskih umetnikov in pisateljev. Namen sestanka je bil izvoliti izmed 1200 francoskih lepotic krasotico, ki je vredna tega prvenstva. Za Miss France l. 1929. je bila po burnih debatah izvoljena 25letna blondinka Germaine Laborde, dama z zelenimi očmi iz Toulouseja. Med njo in med neko mlado brinetko iz Lyona se je vršila ožja volitev. Lyonka je izgubila prvenstvo zaradi tega, ker je visoka 1.83 m, kar prekaša normalno dolžino francoskega tipa lepe ženske. Miss France odpotuje prihodnji teden v Galveston in se bo merila z najlepšimi Američankami, še prej pa bo prisostvovala tekmi za izvolitev Miss Evrope v Parizu.

70letnica prof. Junkersa

Odkar je lani letalec Koehl od evropske strani proti Ameriki premagal Atlantski ocean in srečno pristal onstran oceana, je postalo ime nemškega profesorja Junkersa svetovno znano. Junkers je namreč tisti mož, ki je dal ime stroju, kateri je nesel Koehla čez morje, ki deli evropski kontinent od ameriškega. V nedeljo, 3. t. m. je praznoval prof. Junkers svoj 70. rojstni dan in ta dan je bil dan veselja za nemško tehniko vobče.

Junkers je rodom iz porenskih krajev, kjer je bil njegov oče lastnik velikega tkalskega obrata. Že v mladih letih se je zanimal za tehniko in se je posvetil inženjerskemu poklicu. Njegova specijaliteta je bila termotehnika in eno prvih podjetij, katero je osnoval, je bil eksperimentalni zavod za stroje na plinski pogon. V tistih letih je Junkers zgradil poseben kalorimeter in peč, katero je patentiral in ki je danes zelo razširjena v praktični uporabi. Kmalu nato je bil pozvan za profesorja termotehnike na univerzo v Cahe. V tisti dobi, ko se je začelo razvijati letalstvo, se je tudi prof. Junkers posvetil letalskim problemom. Že l. 1913. ga najdemo v Magdeburgu, kjer zgradi kmalu letalo z dvojnim motorjem. Med vojno l. 1917. je prišel iz tvornice prvi letalski stroj iz duraluminija in kmalu je začelo Junkersovo podjetje v Dessauu izdelovati motorje Junkersovega tipa v serijah. Junkersovo letalo se je kmalu uveljavilo in lani je odnesla «Bremen» zračno zmago nad oceanom.

Danes so Junkersovi letalski aparati znani širom sveta, sivolasi profesor pa svojo iznajdbo še vedno izpopolnjuje in si obeta od nje v bodočnosti še več uspehov, kakor jih je imel do danes.

Dr. Antonin Švehla

vodja čsl. republikanske stranke, je odstopil z mesta praškega ministrskega predsednika.

Novi čsl. ministrski predsednik Udržal

ki je že v dunajskem državnem zboru predsedoval slovanskim parlamentarcem.

Zmrzel krompir

prične gniti šele okoli 8 dni po odtajanju. Pred popolno odjugo ga je olupiti in dati takoj v vodno kopel, drugače se osmodi, ker bi v stiku z zrakom nastopila oksidacija. Ta nedostatek velja zgolj za oči, saj prehrani prav nič ne škodi. Ako tako ravnaš z ozeblim krompirjem in ga skuhaš, je docela užiten. Če bi to vedeli ljudje, bi se rešilo na tisoče stotov, ki jih dan na dan zmečejo med smeti.

7000 porok dnevno

V predpustu smo in treba je, da povemo, koliko parov stopi vsak dan v bratovščino sv. Lukeža. Neka statistika navaja, da se oženi in omoži vsak dan v Evropi, izvzemši Rusijo, 7000 parov, kar da letno 2 milijona novoporočencev. Še obilnejša kakor poroke pa je v Evropi žetev rojenic. Statistika, ki navaja 2 milijona porok na leto, pravi, da se rodi vsak dan v Evropi 20 tisoč otrok. Čeprav torej padajo socijalni pogoji za množitev človeštva, se ljudje branijo popolnega iztrebljenja človeškega rodu in se množijo dalje.

Beneške lagune zamrznile

V Benetkah vidijo redkokdaj sneg in še redkeje led. Zimska temperatura je v mestu nekdanjih dožev mila, letos pa ni mraz tudi Benetkam prizanesel. Ponovno je snežilo in lagune so radi pihanja močne burje zamrznile. Burja se je podila nad beneškimi prelivi z brzino nad 100 km na uro. Temperatura je padla na 12 stopinj pod ničlo in lagune so popolnoma zamrznile, tako da služijo sedaj sportnikom za drsališče.

Najmočnejša evropska radiopostaja

Češkoslovaška poštna uprava je naročila v Ameriki dve novi brezžični oddajni napravi, ki jih bo mogoče poslušati na razdaljo 300 km z navadnim kristalnim detektorjem. Praga dobi s tem najmočnejšo oddajno postajo v Evropi, ki bo začela delovati proti koncu leta.

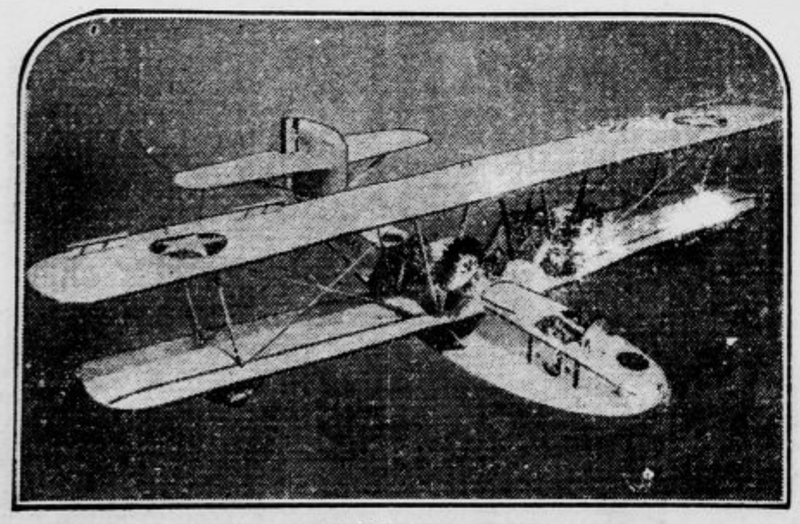

»P. N. 12.«,

največje ameriško izvidniško letalo, kroži nad San Diegom v Kaliforniji.

Lev Trockij

se je po zadnjih poročilih izkrcal v Carigradu.

Proti vhodu klic bolezni potom ustne dupline so najuspešnejše in najcenejše sredstvo

okusne **ANACOT - PASTILE dra Wandera**

Eifflov spomenik

Inženjer Eiffel, slavni zgraditelj pariškega stolpa, dobi v kratkem spomenik, ki bo vreden njegovega imena in dela. Na Martovih poljanah se postavi Eifflu velik spomenik iz marmorja. Delo je že poverjeno nekemu pariškemu kiparju. Pariški listi pišejo obenem ko priobčujejo to vest, da je Eiffel zaslužil pozornost že po težavah, ki jih je moral prebroditi, da je lahko postavil nebotični stolp. Njegov načrt, ki je bil javnosti oznanjen l. 1886 je izzval toliko protestov, da so se dela zavlekla za nad lepo dni. Eiffla so v tem času pitali z vsakovrstnimi pridevki, imenovali so ga norca in barbara ter skušali onemogočiti stolp, ki spada danes med sedmero svetovnih čudes. Slednjič pa je Eiffel le zmagal in postavil stolp v treh letih.

Ekspedicija na Sumatro

V nedeljo se je odpeljala iz Potsdama pri Berlinu na Sumatro šest članov broječa znanstvena ekspedicija, ki bo proučevala odbijanje svetlobe po Einsteinovi relativitetni teoriji za časa solnčnega mrka letos dne 9. maja.

Pokromljenje namesto poniklјanja

Nemški industriji se je posrečilo rešiti že star problem: prevleka kovinastih predmetov s kromom namesto z niklom. To pokromljenje se izvrši z galvanotehničnim postopkom. Ker je krom znatno trši od nikla, dosega namreč skoraj trdoto dijamanta, ker se tali šele pri 1600 stopinj C (nikel že pri 900 stopinj) in ohrani svoj blesk tudi brez posebnega čiščenja, je kaj priporočljivo sredstvo za povleko strojnih delov, zdravniškega orodja in drugih kovinastih predmetov. Ta povleka bo v kratkem gotovo izpodrinila niklasto, ker ni pokromljenje radi svoje enostavnosti in hitrosti nič dražje nego kompliciranejše in dogotrajnejše poniklanje.

Mlada, toda ambicijozna ameriška letalka

17-letna Elinora Smithova se je dvignila na ameriškem letališču Mitchell-Fieldu, da bi prekosila dosedanji svetovni ženski rekord v vztrajnostnem poletu, ki si ga lasti miss Bobby Trutova z 12 urami 11 minutami. Rezultat tega poleta nam še ni znan.

Izgredi pri Kreislerjevem koncertu v Londonu

V nedeljo 3. t. m. je koncertiral v Londonu znani violiniski virtuoz Fritz Kreisler. Prireditev se je vršila v Albert-Hallu, ki ima prostora za 6000 — 7000 oseb. Pred koncertom pa je bil naval na blagajne tolikšen da ga ni mogla obvladati niti policija. Množica, ki je hotela slišati slovitega virtuoza za vsako ceno, je vdrla v dvorano, katero je napolnila do zadnjega kotička. Kreisler je imel ta večer 11.000 poslušalcev, ki so mu pa sledili s tolikim navdušenjem, da je morala posredovati varnostna oblast.

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek, 7. februarja.

Ljubljana 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa in reproducirana glasba. — 13.30: Stanje vode in borzne vesti. — 17: Koncert radio orkestra. — 18: Češčina. — 18.30: Pridelovanje krme na njivah. (Ing. Lah.) — 19: Italijanščina. — 19.30: Zgodovina Slovencev. — 20: Pevski solistični večer (Poje g. Jarc, na klavirju spremlja g. Kogoj.) — Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. — ZAGREB 13.50: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20.30: Večerni koncert orkestra in solistov. — 21.45: Lahka glasba. — — PRAGA 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Koncert tamburaškega zbora. — 20: Večerni koncert lahke glasbe. — 21: Prenos operete iz Brna. — BRNO 19.05: Koncert karnevalske glasbe. — 20: Dramski večer. — 20.45: Dvořakove klavirske skladbe. — 21: Offenbachova opereta «Zaroka pod laterno». — VARŠAVA 17.25: Koncert moderne glasbe. — 20.30: Orkestralen koncert. — 21.30: Koncert lahke glasbe. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 19.30: Prosto za prenos iz dunajske državne opere. — Orkestralen koncert. — BERLIN 16.30: Pevski in klavirski koncert. — 19.30: Adamova komična opera »Ako bi bil jaz kralj!« — FRANKFURT 16.15: Koncert iz Stuttgarta. — 19.30: Koncert lahke glasbe. — 20.20: Dramski večer iz Langenberga. — LANGENBERG 17.45: Večerni koncert orkestra. — 20.20: Dramski večer. — Koncert lahke godbe. — STUTTGART 16.15: Popoldanski koncert. — 20.20: Dramski večer iz Langenberga. — Koncert lahke glasbe. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert vojaške godbe. — 17.40: Ciganska godba. — 19.20: Kálmanova opereta «Ciganski poglavar». — Godba za ples. — LONDON 19.45: Debussyjeve klavirske skladbe — 20.15: Lahka glasba. — 21: Koncert orkestra, pevskega zbora in solistov. — 22.40: Dramski večer in lahka glasba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Večerni koncert lahke glasbe. — STOCKHOLM 18.30: Večerni koncert lahke glasbe. — 20.15: Koncert vojaške godbe. — Lahka glasba.

Kupujte „Zvezdanko"!

Štirje vzorci najnovejših klobukov

PREŠERNOVA ulica, poleg frančiškanske cerkve 4

H. SUTTNER

Lastna protokolirna tovarna UR v Sviči
Največja zaloga UR ZLATNINE in SREBRNINE

NIZKE CENE SOLIDNA POSTREŽBA

SAMO 49 dinarjev 60 para — SAMO 49 dinarjev 60 para

Št. 100. Kovinasta anker-Roskopf Din 49.60
Št. 111. Kovinasta anker-Roskopf z radium številkami in kazalci Din 69.20
Št. 105. Budilka 16 cm visoka z prvovrstnim anker-strojem Din 64.20

ZAHTEVAJTE BOGATO ILUSTRIRANI CENIK S KOLEDARJEM GRATIS IN FRANKO!

od

H. Suttner, Ljubljana 4

Kupujte samo KINA SREBRNO JEDILNO ORODJE S PETDESETLETNO TOVARNIŠKO GARANCIJO pri

H. SUTTNER
Ljubljana,
Prešernova ulica

WMF 4

Zanimiv incident v celjskem občinskem svetu

Celje, 1. februarja.

Za včeraj je bila sklicana redna seja celjskega občinskega sveta z dnevnim redom: Odobritev zapisnika zadnje seje, ki se je vršila pred 6. I. 1929, in poročila raznih odsekov. Namesto obolelega župana dr Goričana je otvoril sejo podžupan dr. Ogrizek, ki je najprej prečital dekret velikega župana, s katerim se namesto prejšnjega razpuščenega občinskega odbora imenuje nov občinski odbor, in se potem spominjal umrlega občinskega odbornika Valentina Komavlija. Občinski odborniki so te besede poslušali stoje. Nato je prešel podžupan k prvi točki dnevnega reda: odobritev zapisnika zadnje seje. Občinski svetnik dr. Kalan je prosil za besedo v formalni zadevi in izvajal med drugim:

»Po mojem mnenju je dnevni red današnje seje, ki obsega odobritev zapisnika zadnje seje in poročila raznih odsekov, nepravilen in se ne more izvršiti. Člen 1. zakona o spremembi zakonov o občinah in oblastnih samoupravah od 6. I. 1929 določa, da so vse občinske uprave razrešene. To pomeni, da so bili vsi občinski odbori razpuščeni in ne morda, da je bilo njih delovanje samo začasno ustavljeno. S tem v skladu določa čl. 3. cit., da postavijo veliki župani nove občinske uprave, in čl. 4., da ostane sestava in pristojnost občinskih uprav ista kakor je določena z dosedanjimi zakoni o občinah (uredbami, štatuti). Iz uvodnih besed g. podžupana smo slišali, da je g. veliki župan imenoval v smislu čl. 3 cit. dosedanja gg. župana in podžupana in 30 občinskih odbornikov, ki so bili tudi že člani prejšnjega občinskega odbora. Iz navedenih določb sledi nedvoumno, da občinski odbor, ki se je danes sestal na prvo sejo, ni nadaljevanje prejšnjega, ampak da je kontinuiteta vsled z zakonom izrečenega razpusta prejšnjega občinskega odbora pretrgana, četudi so v mnogih občinah, tako tudi v naši, imenovani člani prejšnjega občinskega odbora v novo občinsko upravo. Ravno tako lahko bi bili imenovani popolnoma drugi člani v novo občinsko upravo. In parenthesi omenjeno je celjski občinski odbor v sedanji obliki vsled pomote sestavljen nepostavno. Dva dni pred 6. I. 1929 je umrl občinski svetnik Komavli. Ko se je poročalo velikemu županu imena članov prejšnjega občinskega odbora, se je prezrlo, da šteje celjski občinski odbor 33 članov in da je Komavljevo mesto prazno. Ker je g. veliki župan imel pred seboj le 32 imen in imenoval le 32 članov, je občinski odbor sedaj nepopoln. Čl. 4. zakona od 6. I. 1929 izrecno določa, da ostane sestava občinskih uprav ista, kakor je določena z dosedanjimi zakoni. Jaz mislim, da je sedaj naloga g. župana, da g. velikega župana o tem obvestiti in izposluje imenovanje 33. občinskega odbornika, ker se sicer lahko pojavijo dvomi o veljavnosti sej, h katerim se sestaja nezakonito sestavljen občinski svet.

Iz konstatacije, da imamo sedaj nov občinski svet, pa sledi: 1.) da današnji občinski svet ni legitimiran odobriti zapisnik zadnje seje prejšnjega občinskega sveta, 2.) da se mora občinski svet na novo konstituirati (izvzemši župana in podžupana, ki sta že imenovana), da mora torej izvoliti nove odseke. Nobenega dvoma ni, da stari odseki, ki so bili izvoljeni od prejšnjega občinskega odbora, sedaj ne obstojijo več in da radi tega od trenotka, ko je bil prejšnji občinski odbor razpuščen, ne morejo dalje delovati, ker so kot organi razpuščenega občinskega sveta prenehali s trenutkom razpusta. Določba čl. 4 cit., da ostane sestava občinskih uprav še nadalje ista, kakor je določena z dosedanjimi zakoni, se na odseke razpuščenega občinskega odbora ne more nanašati, ker ti odseki niso določeni z zakoni ali štatuti, temveč autonomno od vsakokratnega občinskega odbora. Radi tega je nemogoče, da stari odseki delajo dalje in je nedopustno, da so na dnevnem redu današnje seje poročila dosedanjih odsekov. Tudi eventuelni tozadevni ukrep g. župana bi na tem ne mogel ničesar spremeniti, ker nima občinski svet v smislu določb zakona od 6. I. 1929 značaja sosveta, kakor se pomotno po nekod misli in piše, temveč je pravi občinski odbor z vsemi atributi, ki jih daje zakon občinskih upravam.

Do istega zaključka vodi pa tudi sledeče uvaževanje: Manifest Njegovega Veličanstva od 6. I. 1929, kraljev nagovor na ministre, vsi zakoni od 6. I. 1929 in pozneje izdani zakoni inavgurirajo nov čas, novo dobo v javnem življenju, ki se mora popolnoma preustroliti in preobraziti. Vodilni princip kraljevih enuncijacij in zakonov je, da naj bo konec vseh dosedanjih političnih strank in konec vsega javnega dela iz vidikov teh strank. Bivši občinski odbor je bil sestavljen po ljutem volilnem boju političnih strank. V bivšem občinskem odboru so bili sestavljeni vsi odseki z vidika političnih strank. Pri izvolitvi odsekov se je v polni meri vpoštevalo dejstvo, da smo imeli večino in manjšino, zlasti pri razdelitvi referatov, ki so vsi izključno pripadali članom tedanje večine. Tudi odseki sami so bili sestavljeni izključno le oziraje se na stranke oziroma klube. Klubi so bili organi oziroma ekspoziture političnih strank in so se tudi brez izjeme imenovali vsi po političnih strankah. V smislu čl. 4. zakona o zaščiti javne varnosti in reda so vse politične stranke razpuščene in je kazniv, kdor ostane član take stranke ali jo podpira. V smislu čl. 5 cit. so prepovedani vsi sestanki, torej tudi seje teh občinskih klubov. Po mojem mnenju so tudi vsi ti klubi razpuščeni, ker je delovanje klubov istovetno z delovanjem strank. Odseki, ki so izvoljeni po ključu, postavljenem z ozirom na razdelitev odbornikov po klubih in poleg tega po vidiku, ali so klubi pripadali večini ali manjšini, torej ne glede na to, da so bili le organi prejšnjega razpuščenega občinskega sveta, sedaj ne morejo nadalje obstojati, ker njih sestava ne odgovarja novemu času in duhu. Zakonodajalec je hotel, da se vrši vse javno delo v tem novem duhu in iz novih vidikov. S teh vidikov pa je treba sestaviti tudi nove odseke, pri čemur se mora nehati ozir na bivše stranke, mora odpasti stara večina in manjšina. Potrebna je popolnoma nova pregrupacija občinskega sveta z novih nepolitičnih in nestrankarskih vidikov po intencijah zakonodajalca. Vse drugo bi bilo prav za prav nadaljevanje dela razpuščenih strank in bi utegnilo voditi do razpusta občinskega odbora.

Vsega tega ne navajam kot član kake bivše stranke, temveč kot oseba in član občinskega sveta le v interesu uspešnega in veljavnega dela in radi tega, ker so po mojem pravnem prepričanju vse seje starih odsekov, ki so se vršile po 6. I. 1929, neveljavne in jim manjka kot organom razpuščenega občinskega odbora pravne podlage.

Da se izvršeno delo ne zavrže, se bo dalo najti formo, po kateri si od sedanjega občinskega sveta določeni referenti lahko osvojijo sklepe bivših odsekov in se na ta način lahko rešijo nujne zadeve, ne da bi dirali v zakon. Občinski svet bo lahko izvolil, če se mu bo zdelo primerno, tudi posebni odsek ad hoc, ki lahko pregleda delo in določa referente.

Predlagam, da se o tem izvrši debata ali pa da se seja prekine v svrho medsebojnega razgovora.

Nato je podžupan dr. Ogrizek otvoril debato. K besedi se je oglasil dr. Voršič, ki je izjavil, da so izvajanja dr. Kalana v pravnem in stvarnem oziru popolnoma pravilna, in predlaga, da se seja zaključi. Dr. Vrečko je predlagal, da se seja prekine. Po kratkem odmoru je dr. Ogrizek izjavil, da zaključi današnjo sejo in da bo prihodnja seja sklicana pismenim potom.

L. MIKUS
MESTNI TRG ŠTEV. 15
Tovornica dežnikov zaloga sprehajalnih palic

Največja razprodaja na vsem svetu radi svoje prvovrstne kvalitete

LIPTON čaj 241

Društvo Lipton Ltd, London

Zastopstvo in skladišče za Slovenijo, Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo Bosno Hercegovino in Črnogoro

Nikola Stankov, Zagreb
Prilaz 75

Prodaja iz skladišča in direktno iz London. Išče se okajne zastopnike

Domači

ŠKOFJA LOKA. Poročali smo že, da so priprave za veliko sokolsko maškeradO do dne 10. t. m. pod geslom «Pariška noč», v polnem teku. Ta največja prireditev v našem mestu, bo kakor vsako leto zadovoljila, po svoji domačnosti in prisrčnosti, brez prenapetosti in gizdavosti, v kar so l..., a pardon — pariške dame že privolile, — vse staro in mlado. Na predlog pariških dam, smo si takoj osvojili misel, da izvolimo izmed vseh navzočih, najlepšo krasotico «pariške noči», — ker smo gotovi, da bodo to misel lepe Ločanke, sigurne zmage prijazno sprejele. Volitvi, ki se bo vršila v letos povečanem baru, bodo prisostvovali tozadevni strokovnjaki iz vsega sveta, samo od Marsa še nismo prejeli obvestila na poslani brzojav, ki nas je stal nič manj kot 2005 Din. Priznani jazz-band «Sloge» iz Ljubljane bo skrbel, da bodo prišli na svoj račun vsi plesalci od valčkarjev do ljubiteljev najmodernejših plesov. Splošno znano je, da loška moda ne zaostaja za pariško, zato ne bo pri izbiri mask nikakih težav in ako povemo še to, da se bo prodajalo vse le po loških cenah, je s tem dokazano, da govore vse okoliščine za to, da se ta edina velika prireditev v Škofji Loki, ne sme zamuditi. — Vsled tega vabimo že sedaj vse ljubitelje Škofje Loke in Ločank, da nas posetijo v čim večjem številu in nam s tem pomorejo, da vsaj deloma zamašimo široko odprto žrelo blagajnika društva. — Zdravo! 195

KRANJ. Kresna noč, maškerada Sokola bo v soboto, 9. t. m. Sicer resna telovadnica in vsi prostori v Narodnem domu se bodo spremenili v čarobno prizorišče kresne noči z vsemi njenimi tajinstvenostmi. Dodatno k našemu zadnjemu poročilu smo izvedeli še mnogo zanimivosti. Prva teh je, da se mnogo Kranjcev in Kranjic, Gorenjk in Gorenjcev, Ljubljančank in Ljubljančanov že sedaj pripravlja, da ta dan «odpotuje». Seveda na — Kresno noč. Vse vrste živali z muco in tletnimi princesami na čelu pridejo gledat palčke, katerim se bodo čudili tudi razni klovni, akrobati, pieroti itd. Govori se, da pride celo Tarzan, ki ga menda pripelje dobri vojak Švejk. Rožice in keberčki pa taki, da še nikoli. Naprošeni smo poročati, da bo zaradi reda dohod samo pri kavarni, odkoder vodijo stopnice v garderobo pod vestibulom. Garderoba za maske bo na kegljišču, dohod pa na drugi strani po stopnjicah v — kresno noč. Kakor lani bo tudi letos balkon preskrbljen z rezerviranimi sedeži, katerim bo kakor lani cena 25 Din. Ti sedeži se rezervirajo pri br. Antonu Adamiču. Glede razporedbe prostorov in šotorov, ki bodo skrbeli za dobrobit obiskovalcev, bomo še poročali. Dostop na Kresno noč ni vezan na vabilo, ampak samo na dostojnost maske, zato pričakujemo prav vsestranske udeležbe.

Železniške prage

910 a

bukove in hrastove 260×28/24×14 kupimo večje množino. Prevzemališče franko Sušak. Ponudbe z značko »Traversine« na Publicitas d. d. Čehovin Trieste

2615

Potrti globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš srčno ljubljeni soprog, dobri oče, brat, svak in stric gospod

Leopold Grošelj

ključavničarski mojster,

4 svečana ob 23. uri po dolgi bolezni preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo dne 6. svečana iz hiše žalosti, Zg. Šiška 57.

Žalujoče rodbine: GROŠELJ, BRECELJNIK, KARDELJ, MÜLLER.

Franc Sršen
Danica Sršen roj Battellino
poročena
Ljubljana, 3 februarja 1929 2614

Večje podjetje sprejme
perfektno kontoristinjo
dobro strojepisko, s popolnim znanjem slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ter več
trg. nastavljenec
vešč galanterije in modne stroke. Reflektira se le na prvovrstne moči.
Tozadevne oglase na upravo »Jutra« pod »zanesljiv«.

Vsem uradom
zlasti občinskim, sodnim in žandarmerijskim priporočamo
Zakon o posesti in nošnji orožja
pravilnik k temu zakonu, pravilnik o izdelavi in prodaji orožja in komentarji k njim v izdaji dr. Ot. Pirkmajerja
Vezana knjiga velja s poštnino vred 67.50 Din ter se dobi v knjigarni
Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ul. 5 in v Mariboru, Aleksandrova cesta 13

Trebušne pasove
(Hüftform)
vseh vrst po meri priporoča A. HUTTER, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11/II, poleg sodnije. 2604-a

Na mnogobrojne želje
naših klijentov objavljamo vsako sredo zahvalnice o Figolu.
P. n.
lekarna dr. SEMELIČ, Dubrovnik 2
Javljam Vam, da mi Vaš FIGOL ugaja, a istotako moji obitelji. Deca moje sestre takisto pije FIGOL in se je docela okrepila. Meni FIGOL tudi za tek dobro stori, ker prej v pisarni nikdar nisem imela teka, a sedaj je izvrsten in sem pridobila 6 kg na teži. Radi tega vsakomur priporočam FIGOL, kdor hoče, da bo zdrav in debel. Želim Vam srečen Božič in Novo leto.
S pozdravom
Dragica Sočo, poštna uradnica.
Brčko, 23. decembra 1926.
Razen za gori navedeno bolezen je Figol sigurno zdravilo pri neurejenih prebavilih, t. j. želodcu in črevah ter z njimi v zvezi bolezni ledvic, jeter, glavobola, brezspanja in hemeroidov. Figol proizvaja in razpošilja proti povzetju lekarna dr. Semelić v Dubrovniku 2.
Cena: 3 stekl. 105 Din, 8 stekl. 245 Din, 1 poskusni steklenici 40 Din

Znani mlinski koncern sprejme agilnega, zanesljivega
ZASTOPNIKA
za Slovenijo. V obzir pride samo uvedena tvrdka ali gospod, ki zamore prevzeti garancijo za delkredere. Obširne ponudbe poslati pod »Leistungsfähig 321 - 9« na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska ul. 28
2597-a

Občina Ljubljana — Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjava vsem prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena mati in tašča, gospa

Amalija Češark
zasebnica

v torek, dne 5. t. m. po daljšem bolehanju v 60. letu starosti v Trebnjem boguvdano preminula.

Truplo nepozabne pokojnice se prepelje v Ljubljano in se vrši pogreb v četrtek, dne 7 februarja t. l. ob 4. uri popoldne iz pokopališke cerkvice pri Sv. Križu na pokopališče istotam.

Trebnje - Ljubljana, dne 5. februarja 1929.

TILKA ČEŠARKOVA, sinaha — Dr. ALBIN ČEŠARK, zdravnik, sin

201-a

Potrti v neizmerni žalosti javljamo, da je naš iskreno ljubljeni soprog, predobri oče, tast itd., gospod

Josip Čeč
posestnik in gostilničar

dne 4. februarja t. l. po kratkem in mučnem trpljenju v 54. letu starosti sledil v večnost svojemu pred tremi tedni na Dunaju preminulemu sinu-edincu.

Truplo nepozabnega pokojnika se prepelje iz Ljubljane v Hrastnik na dom, kjer se vrši pogreb dne 6. februarja t. l. ob 3. popoldne iz hiše žalosti Zlata vas št. 1 na farno pokopališče Dol pri Hrastniku.

Ljubljana-Hrastnik-Laško, dne 4. februarja 1929.

FRANJA ČEČ, soproga; CVETKA por. KLEPELJ, MILKA, FANI por. SENICA, ANICA, sestre; ZVONKO KLEPELJ, I. SENICA, zeta in ostalo sorodstvo.

V brezmejni žalosti javljamo tužnega srca pretresujočo vest, da se je danes ponoči preselil v Večnost komaj 38 let star, naš ljubljeni soprog, oče, brat in stric, gospod

Dular Ivan
posestnik

v Jurki vasi pri Novem mestu.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek, dne 7. februarja ob 11. uri dopoldne iz hiše žalosti v Jurki vasi.

Blagemu pokojniku ohranimo svetel spomin!

Jurka vas, dne 5. februarja 1929.

M'ci, soproga; Dušan, Darinka, otroka; Jože, Albin, Vinko, Marija, Ema poroč. Vintar, Olga, Vilko, brat'e in sestre ter ostalo sorodstvo. 26 a

V neizmerni žalosti javljamo, da je naša nad vse ljubljena, nepozabna srčno dobra hčerka oziroma sestra, gospa

Pija Jozefina Diamand
roj. ena Ropan

tragično preminula. Po kratkem obisku pri svojcih v domovini se je vračala nazaj v Ameriko. Pri železn. nesreči blizu Monakovega dne 30. I., je med štirimi žrtvami izdihnila svoje mlado življenje tudi ona. Naj v miru počiva!

Prijatelje in znance prosimo tihega sožalja.

Ljubečna pri Celju, 2. februarja 1929.

Žalujoče rodbine:
F. ROPAN, Ljubečna, J. ANIČIC, Polšnik, F. ČATER, Celje, A. BUCHBERGER, Dunaj.

Originalna Jugobanat-patent-moka
ni po ceni zato pa sta kruh in pecivo iz nje nenadkriljiva.

Michel Zévaco: 44

V kremljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Spet so se naklonili drug drugemu in Pardaillan je krenil dalje.

Ni še utegnil napraviti treh korakov, ko je začutil, da mu je nekdo stopil na peto. Med množico dvorjanikov se je začulo pritajeno hahljanje.

Pardaillan se je naglo okrenil in zagledal Rdečebradca, ki je debelo buljil okoli sebe. Velikan je bil čisto nehote stopil vitezu na peto. A ta brezpomembni pripetljaj je bil zanj navdahnenje.

»Našel sem sredstvo!« je zamrmral sam pri sebi in se udaril z dlanjo po čelu. »Vendar že!... Ali se bomo smejali!«

Pardaillan ga je hladno in posmehljivo premeril z očmi; toda Barba Roja je pogumno prenesel njegov pogled.

»Oprostite, gospod,« je rekel vitez s kar neverjetno krotkostjo, »nadejam se, da vas ni preveč zabolelo.«

To rekši je sredi obče veselosti iznova krenil dalje, baš mimo vrat, ki so vodila v kraljevo delavnico. V njegovem očesu se je posvetila iskrica, ki pa je takoj ugasnila.

Čez nekaj trenutkov mu je Barba Roja v drugo stopil na peto.

Pardaillan se je spet obrnil in opravičil:

»Bojim se gospod, da me boste imeli za nerodo.«

A ko je hotel nadaljevati svojo pot, mu je Barba Roja položil roko na ramo.

Pod mogočnim pritiskom velikanove dlani so se vitezu zašibila kolena.

Če bi bil Barba Roja poznal Pardaillana, bi se bil morda začudil, da je naletel na tako šibak odpor. Toda Rdečebradec se je v svojo nesrečo zanesel na svojo moč in je mislil, da ga je res potlačil. Zaničljivo je postavil nevrednega nasprotnika na noge in ga velikodušno izpustil, tako nenadoma, da se je ta kar opotekel.

Vseobči grohot in zadivljeno vzklikanje, ki sta pozdravila ta junaški čin, sta še pokurila ničemurnost Filipovega bivola in ga izpodbudila, da je vztrajal v svoji vlogi.

Dvorjaniki so vedeli, da dela Barba Roja vse, kar dela, na kraljevo povelje. Ploskati mu, je bilo zanje dolžnost kakor vse ostalo, s čimer so se mogli prikupiti vladarju. Ni čudo, da se je pravkaršnja tišina mahoma izpremenila v hrup in trušč.

Pardaillan si je rahlo podrgnil ramo in rekel s klavrnim obrazom, kakor bi komaj dihal od občudovanja:

»Moj poklon, gospod; trda je vaša pest!«

Barba Roja je mignil sobarju. Vzel mu je ebenovo palico, nagnil jo v vodoravno lego, črevelj ali kaj od tal, in ukazal:

»Drži jo tako-le.«

Sluga je poslušno počenil in nastavil palico, kakor mu je bilo zapovedano. Rdečebradec pa se je obrnil k Pardaillanu, ki je z ostalimi vred pazljivo spremljal njegove priprave ter velel:

»Stavil sem, gospod, da boste skočili preko te palice.«

»Preko te palice? Vraga!« je kakor v zadregi vzkliknil Pardaillan in si zasukal brke.

»Ali hočete, da zaradi praznih pomislekov izgubim svojo stavo?«

»Praznih pomislekov, da,« je zamrmral naš vitez. Ves zmeden je bil videti.

Barba Roja je stopil k njemu in z okrutnim zmagoslavjem pokazal na palico v sobarjevi roki.

»Skočite, gospod!« je dejal s pretečim glasom.

Vse okoli njiju je vzklikalo in se razburjalo.

»Skočil bo!« je rekel neki velikaš.

»Ne bo!«

»Sto dublonov proti enemu, da bo skočil!«

»Velja!...«

»Ne bo skočil! Niti če bi hotel, ne bi imel moči!«

»Skočite, gospod,« je ponovil Barba Roja.

»In če bi se branil?« je skoro boječe vprašal Pardaillan.

»Tedaj vas bom izpodbujal s temle,« je hladno odvrnil Barba Roja in zgrabil za meč.

»Vendar že!« je pomislil Pardaillan. Obraz se mu je zjasnil od mogočnega veselja. Brez obotavljanja je izdrl rapir.

Dvoboj v kraljevem predsobju!... Dogodek je bil nezaslišan; nihče razen Rdečebradca si ne bi bil smel dovoliti tolikšne predrznosti.

Ne glede na svojo izredno moč je slovel velikan kot eden najboljših mečevalcev na Španskem; če mu je bil nasprotnik količkaj kos, se je obetal gledalcem brezprimeren prizor. Kakor bi trenil, je nastal okoli njiju širok polkrog. Stala sta nedaleč od priprtih vrat, izza katerih je Filip II. z divjo škodoželjnostjo opazoval spopad. Pardaillan je tako mojstrski igral strahopetca, da so bili vsi, vladar in dvorjaniki, enakih misli: kraljev pes-krvaš bo strahovito kaznoval ošabnega Francoza!

Sobar je hotel odstopiti, a Barba Roja se je tako trdno zanašal nase, da mu je velel:

»Ne gani se nikamor, gospod bo skočil, preden zmoliš očenaš.«

Služabnik se je z nasmehom ukloni povelju.

Protivnika sta sredi grobne tišine stopila nared.

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek »Jutra«, Ljubljana Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je vpošlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne probijejo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par — Najmanjši znesek Din 5·—. Pristojbina za šifro Din 3·—

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1·—. — Najmanjši znesek Din 10·— Pristojbina za šifro Din 5·—

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.—. Za naslove kličite telef. štev. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. štev. 3203.

Službo dobi

Kuharico
starejšo, vajeno boljše kuhe in drugih gospodinjskih del, sprejmem z dobro plačo v stalno službo. Otrok vajene imajo prednost. Lepo ravnanje zagotovljeno. — Nastop službe takoj. Pismene ponudbe na poštni predal 11, Celje, ali osebno: Celje, Kovaška ul. 3/I 2611

Učenko
pridno in pošteno sprejmem v trgovino z mešanim blagom. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe pod šifro «Učenka» na upravo Jutra v Celju. 2612

Skladiščnika
ki bi bil obenem nakupovalec jajc in izurjenega

šoferja
iščemo proti dobri plači za na novo ustanovljeno ekspozituro trgovino jajc v Mariboru. Reflektira se samo na ljudi, ki so v tej stroki bili že zaposlenj in poznajo dobro krog prodajalcev in odjemalcev v okolici. Dopise nasloviti na M. Fritzhand, Varaždin. 2616

Modistinjo
spretno in pošteno sprejmem. Lastnoročne ponudbe in zahteve na oglasni oddelek «Jutra» pod «Tuli iz dežele». 2539

Trg. učenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme železnina A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta. 2224

Mizarski delovodja
mojster ali začetnik, vešč vsega stavbnega in pohištvenega mizarskega dela, dobi službo po dogovoru v novoustanovljenem mizarskem podjetju. — Prednost imajo tisti, kateri imajo veselje za napredek podjetja ter svoje bodočnosti in da ima res znanosti. — Tajnost zajamčena. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Strokovnjak 999». 2635

Delavca
sprejmem takoj za izdelavo širkovih metel. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Metlar». 2629

Prodajalko
dobro izurjeno, prijazno s strankami, zgovorno, prednost imajo izučene na deželi, sprejmem s 1. marcem. Ponudbe do 15. t. m. na oglas. oddelek «Jutra» pod «Dobra moč 266». 2625

Izurjenega žagarja
k benečanskemu jarmeniku, oženjenega, na stalno mesto s prostim stanovanjem 2 sob, kurjavo in razsvetljavo, sprejme lesna industrija Ivan Srebotnjak, Sv. Peter v Savinski dolini. 2630

Dva dimnikarska pomočnika
pridna in poštena sprejmem takoj proti plači po dogovoru. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 2623

Fanta
trezenega in poštenega, za hišna dela in kletarstvo sprejme takoj D. Pačnik, Laško. 2622

Strojnika
trezenega in zmožnega vseh ključavničarskih del ter električnih naprav, sprejme proti dobi plači takoj tovarna usnja Tone Knaflič v Kamniku. 2518

Trg. sotrudnika
temeljito izvežbanega, z dolgoletno prakso in dobrimi referencami sprejme takoj stara, velika trgovina z mešanim blagom — Ponudbe z navedbo plače pod značko «1864» na ogl. oddelek «Jutra». 2517

Strojnika
k stabilnemu stroju 100 k. s., ki je obenem verziran v električni stroki iščem za na deželo. Ponudbe z navedbo referenc je vložiti do 15. februarja na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Stabilni stroj». 2505

Vrtnar
oženjen, priden in pošten dobi takoj službo. Prosto stanovanje plača po dogovoru. — Vpokojenci imajo prednost. Ponudbe na ogl. odelek «Jutra» pod šifro «Stalna služba 100». 2423

Pridno kuharico
srednjih let, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2316

Kuharico
samostojno pridno, snažno, varčno in zdravo, z večletnimi spričevali sprejme trgovska hiša na deželi. Oseb 12. Ponudbe s prepisi spričeval in navedbo plače na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dolenjka». 2144

Trgovski pomočnik
vojaščine prost, prvovrsten špecerist in železninar se sprejme v stalno službo. V poštev pridejo le samostojne in res dobre moči. — Ponudbe na naslov: A. Peče, Črna pri Prevaljah. 2521

Fino šiviljo
za ženske kostume in površnike, popolnoma samostojno, sprejmem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Eleganten» 400. 2522

Vodilno moč
za pisarniška in trgovska dela iščem. Zahteva se znanje nemškega jezika in strojepisja ter nekaj prakse. Reflektira se na popolnoma zanesljivo in pošteno mlado osebo. Ponudbe pod «Zanesljiva moč» na oglas. oddelek «Jutra». 2651

Tovarna vagonov, Jesenice, Sneed Palanka, išče sposobnega
mizarskega in pleskarskega poslovodjo
ki je že daljše časa delal v tovarni za potniške vagone bodisi kot poslovodja ali oddelkovodja ter se spozna v tej stroki. Vse prošnje je poslati na tovarno v Smederevski Palanki, Jesenice. 2519

Hišnik brez otrok
katerega žena je vešča popravljanja zob in čiščenja parketov (proti mesečni nagradi) dobi postranski zaslužek in stanovanje. Predstaviti se v trgovini na Mestnem trgu št. 3. 2681

Gospodinja
ki bi kuhala in tudi postregla gostom, se išče za gostilno na deželi. Nastop takoj. Plača in drugo po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Gostilna». 2687

Zaslužek

Strojepisna dela
prevzame Christofov zavod proti nizkemu honorarju. — Učna ura samo 4 Din. 2664

Fina šivilja
vešča krojenja, kombiniranja, sprejme obleke in perilo na dom. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 2673

Trgovski potniki

Potnika
manufakturne stroke, za obisk privatnih strank, za Maribor in okolico išče dobro vpeljana tvrdka. — Dober zaslužek zasiguran. Pismene ponudbe na upravo «Jutra» v Mariboru pod šifro «Potnik». 2617

Provizij. potnika
mladega, resnega in agilnega išče za takojšen nastop tvornica likerjev. Samo dobro verzirani v tej stroki naj pošljejo ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Resnost». 2354

Potnike
manufakturne stroke, za obisk privatnih strank v Ljubljani in okolici, sprejmemo takoj. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Fiksum in provizija». 2683

Trgovski potnik
posebno dobro vpeljan, ki stalno potuje z avtom ter redno obiskuje vse specerijske v Sloveniji, bi vzel še kak predmet proti proviziji s seboj. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «S 300». 2671

Pouk

Profesor
poučuje v popoldanskih in večernih urah slovenščino, srbohrv., češčino, nemščino, italijanščino in klasične jezike. Prevzame tudi instrukcije. Jamči za uspeh. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2640

Drsanje
Iščem učitelja za drsanje, po možnosti v opoldanskih urah. Ponudbe na oglasni oddelek pod «Mlada dama». 2601

Učiteljiščnik
spreten instruktor, vešč nemščine, išče instrukcij. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Učiteljiščnik». 2576

Službe išče

Prodajalka
špecerije in delikatese išče službo v Ljubljani, Celju ali Mariboru. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Izven mesta». 2632

Kontoristinja
vestna in marljiva, z večletno pisarniško prakso — želi nameščenja pri večjem podjetju. Ponudbe prosi na oglas. oddelek «Jutra» pod značko «Vestno opravljam svojo službo». 2489

Šivilja
dobro izurjena za perilo in obleke, z dobrimi spričevali, išče primernega mesta. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Vestna št. 211». 2659

Asistent farmacije
(neizprašan) želi za kratko dobo namestenje v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Asistent farmacije». 2485

Zidarski polir
ki je tudi dober risar, z večletno prakso in dobrimi spričevali, želi službo za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Polir». 2547

Višji zvaničnik
finančne carinske stroke, ki govori 4 jezike, išče mesto knjigovodje, oskrbnika, skladiščnika ali kaj sličnega. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Finančni zvaničnik». 25.7

Trg. pomočnik
vsestransko verziran manufakturist in galanterist — spreten prodajalec, vojaščine prost, želi premeniti službo v Ljubljano ali kam drugam. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Stajerska metoda 1600». 2524

Službo točilca
želim. Vložim kavcijo. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 2648

Plačilna natakarica
iz boljše hiše, z večletno zadovoljivo prakso, želi menjati mesto v kako boljšo restavracijo ali kavarno v Sloveniji. — Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod značko «Plačilna taka» na oglasni oddelek «Jutra». 2686

Gradbeni tehnik
z obširno prakso, išče službo. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Stavbenik». 2615

Samostojen uradnik
z večletno bančno in industrijsko prakso, išče zaposlenja. Gre tudi na deželo. — Cenj. dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Takoj». 2684

Dekle
vajeno vseh gospodinjskih del, z letnimi spričevali, išče službe. Naslov v ogl. oddelku «Jutra». 2655

Prodam

Fotograf. objektiv
Tessartyp Ksenar 4.5 21 cm Brennweite Compour, popolnoma nov, prima, za splošna dela, se proda, mesto za 2400 samo za 1700 D.m, event. tudi z aparatom 13 + 18. Hotel «Strukelj», soba 33. 2573

Nove vreče
za drobne in debele otrobe kakor tudi juto za embaliranje nudi najceneje Ivan Ev. Sirc, Kranj. 2516

Gospodinje!
Podgane ubija RATOL
poljske miši ubija ARVIN
škurke ubija GAMADIN
stenice ubija STENOL
bolhe ubija PULEKSIN
Dobiva se povsod — Biokemia Zagreb, Hatzova ulica št. 25. Telefon 59-69

Puhasto perje
razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38·— kg. — Izkoristite prilko, toker traja zaloga. — L. Brojović, Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica, cerje 189

Premog in drva
za kurjavo, po najnižji ceni dostavlja na dom Lavrenčič & Comp. Ljubljana, Dunajska cesta 47. Telefon št. 2579 2546

Radio

Radio-aparat
popolnoma nov štiricevni prvovrstni Hartley (Schirmgitter), ki sprejema 40 postaj, poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 2495

Motorna vozila

Avtomobili
CHEVROLET, osebni, odprt, petsedežni avtomobil 1927 tipe, v zelo dobrem stanju 35.000 Din;
CHEVROLET, osebni, odprt, petsedežni avtomobil 1927 tipe, z usnjem tapeciran, dve rezervne gume, amortizerji, nosač za prtljago, 40.000 Din;
CITROEN, osebni, odprt, petsedežen avtomobil, dobro ohranjen, 10/24 k. s., 26.000 Din;
PEUGEOT, petsedežen, odprt osebni avtomobil, malo vožen, dobre gume — 10/24 k. s., 26.000 Din;
PEUGEOT, štirisedežen, odprt, malo rabljen avtomobil, 5/12 k. s., 25.000 Din
PEUGEOT, poltovorni avtomobil, 5/12 k. s., prevožen 17.000 km, 19.000 Din;
FIAT 501, Sport tipe, petsedežen, odprt avtomobil nove gume, novo Duco lican, 32.000 Din.
Informacije daje V. i. M. Barešić & Co., Ljubljana, Dunajska cesta 12. 2658

Avto «Ford»
v najboljšem stanju, radi odpotovanja po nizki ceni naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Ford». 2652

Več motociklov
skoraj novih, malo rabljenih, znamke BSA, z garancijo o kvaliteti se ugodno proda. Največ od teh modeli 1928 5HP, pripravni za prikolice, turni in hitrejši motocikli OHV. Reflektanti dobijo informacije in ogled pri Automobiles & Motocicles, Maribor, Trg svobode št. 6. 2556

Pohištvo

Radi selitve
naprodaj kompletna spalna soba, vse lepo in dobro chranjeno, iz tredega lesa, postelja z omaro in umivalnik, vse lepo belo. Ogledati le v popoldanskih urah v Gledališki ulici št. 10/II, desno, vrata 9. 2661

Pult
štelaže in trg. kredenco, vse skupaj prodam za 3000 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2666

Tri spalne sobe
radi selitve poceni proda Marvin, Dunajska cesta 31, dvorišče. 2673

Oblačila

Kožuh
za na voz, podložen z ovčjimi kožami in

vreča za noge
z lisičjimi kožami, poceni naprodaj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 2569

Več lepih mask
tudi črno belih se posodi. Poljanska cesta 13/II, levo. 2490

Kožuh
za na voz, podložen z lisičjimi kožami, poceni na prodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2569

Žaket
za srednjeveliko postavo prodam za 300 Din. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 2647

Svilene maske
elegantne kostume in domine posodim. Bohoričeva št. 13. 2674

Lepo masko
posodim. Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6, pritličje. 2676

Kupim

Lisičje kože
in vseh drugih divjih živali kupuje stalno skozi celo leto D. Zdravič, trg usnja, Ljubljana, Florijanska ulica 9 1880-a

Kapital

Z majhnim kapitalom
bi se udeležil trgovine, agencije, zastopstva, inteligenten, izobražen in več jezikov govoreč gospod z lepim nastopom, poznan pri tujezemskih tvrdkah. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Mali kapital» 2572

Družabnika
v svrho povečanja obrata sprejmem v trgovino mešanega blaga. Samci, dobri manufakturisti imajo prednost. — Cenj. ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Dežela». 2642

Družabnika
s 15.000 Din in zodelovanjem iščem za takoj v trg. podjetje. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Februar 29». 2637

Posestva

Krasno vilo
oddam v najem s 1. marcem, oziroma tudi prodam, 15 minut od postaje Bistrica pri Mariboru, obstoječa iz 6 sob, verande, kuhinje in z vsemi pritiklinami — elektr. razsvetljava, dobra studenčnica, velik sadovnik, sadonosnik, njiva, 3 vrtovi ter potokom, pripravljen za kopališče, vse ograjeno. Cenj. ponudbe na poslovnico «Jutra» v Mariboru pod «Ugodnost». 2614

Trgovsko hišo
na Štajerskem, na najlepši točki sredi trga, tik farne cerkve in glavne ceste — radi bolezni oddam takoj v najem ali tudi prodam. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Najlepša točka». 2510

Lepo posestvo pri Celju
na prav prometni točki pri glavni cesti, s hišo, velikim gospodarskim poslopjem, kozolcem, tehtnico, primerno za obrt, prodam z živim in mrtvim inventarjem za 300.000 Din. — K. Breznik, Celje, Dolgo polje št. 1. 2386

Hiša
z gostilniško koncesijo, oddaljena 10 minut od mesta Celje, na zelo prometnem kraju. 3 orale najboljše zemlje, naprodaj takoj po zelo nizki ceni. Vprašati: Celje: Klavna ulica št. 1. 2606

Manjšo hišo
z vrtom, na periferiji mesta, z najmanj 3—4 sobami in pritiklinami, kupim. Vselitev takoj ali v najkrajšem času. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ugodno 69». 2669

Posestvo
okoli 6 oralov, hiša, gospodarsko poslopje, njive, travniki, gozd, velik sadonosnik, poceni proda Rajl, Jurkloštar. Znamko za odgovor. 2677

Lokali

Lokal
z vodno močjo, pripraven za mizarstvo, in stanovanje oddam v najem za daljšo dobo. Rutar, Bled. 2385

Večje lepe prostore
za tovarno, večjo delavnico ali skladišča oddam takoj v središču Ljubljane. **Lepe prostore za prodajalno** v Javorniku ob Gorenjskem 15. aprila je oddati. Vprašati v Realitetni pisarni društva hišnih posestnikov, Salendrova 6. 2592

3 trgovske lokale
primerne za pisarne, trgovino ali skladišče, v sredini mesta oddam proti mesečni najemnini 1000 Din. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2665

Prostore
prikladne za mesarijo, izvoščka ali premogarja, dam v najem, 5 minut od kolodvora Ljubljana. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2668

V najem

Hotel v najem
v Crikvenici, nasproti kopališča odda Tehna, Ljubljana, Mestni trg štev. 25. 2667

Stanovanja

Stanovanje
z 2 sobama in pritiklinami, v Trnovem ali na Prulah išče mirna stranka. Najemnino plača event. poslovna naprej. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Takoj stanovanje». 1239

Brezplačno stanovanje
z uporabo vrta oddam v lastni hiši mirni osebi — radi varstva. Kdor bi lahko položil 25.000 Din naj se javi pod šifro «Zadovoljno t» na oglasni oddelek «Jutra». 2610

Stanovanje
5 sob, v sredini mesta oddam s 1. majem t. l. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 2618

Stanovanje
2 ali 1 velike sobe, s kuhinjo in pritiklinami iščeta 2 dami za takoj ali kesneje — najraje v sredini mesta. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2641

Stanovanje
sobe in kuhinje takoj oddam na Kodeljevem 260. 2638

Za 1200 Din mes.
oddam v najem južno stanovanje v vili v Tivoliju, 2 veliki sobi, poselska sobica, kuhinja, pritikline, kopalnica in pralnica, elektrika, vodovod in plin. — Na ogled med 10. in 13. uro. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2504

Stanovanje
2—3 sob, kuhinje in pritiklin, v pritličju ali prvem nadstropju, v sredini mesta išče s 15. februarjem ali 1. marcem stranka 3 oseb. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2545

Stanovanje
5—7 sob, v prometnem centru Ljubljane išče inozemska tvrdka. Lastnike stanovanj prosimo, da javijo prosta stanovanja ter ona, ki bodo v bližnji bodočnosti na ogl. oddelek «Jutra» pod geslom «Sigurna in dobra najemnina». 2623

Stanovanje
velike sobe ali 2 manjših, kuhinje in pritiklin išče vdova z odraslim sinom — samo pri čistih in mirnih ljudeh, za april. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Cisto». 2662

Stanovanje
4 sob in pritiklin, v Šelenburgovi ulici oddam s 1. majem. Reflektanti naj javijo svoj naslov na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Maj». 2653

Dijaška stanovanja

2 dijaka (inji)
sprejmem s 1. marcem v sredini mesta na stanovanje in hrano. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 2670

Pridelki

Prvovrstno seno
za krave in konje prešano in neprešano ima po primerni ceni naprodaj J. Oblak, Vrhnika štev. 1 2232

Vse vrste moko
iz najboljše banaške pšenice dobavlja po najnižjih cenah Fran Juvan, val. čni mlin. Srednje Gameljne — pošta Št. Vid nad Ljubljano. Zahtevajte cenik! Solidna postrežba. 35

Sobe

Kot sostanovalca
sprejmem dijaka na stanovanje z vso oskrbo, v bližini realke in obrtne šole. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2633

Sostanovalca
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 2620

Sobo
oddam blizu Tabora dvema gospodoma ali gospodičnama. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2636

Prazno sobo
s posebnim vhodom, v centru takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2634

Opremljeno sobo
po nizki ceni takoj oddam v novi hiši na Miklošičevi cesti. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 2643

Opremljeno sobo
s zajtrkom oddam na Sv. Petra nasipu št. 43. 2644

Lepo, zračno sobo
z električno razsvetljavo oddam dijaku ali gospodu v Novem Vodmatu št. 82. 2631

Sobo
s prostim vhodom in električno razsvetljavo oddam gospodični. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 2562

Mesečno sobo
boljšo, s strogo separiranim vhodom, v sredini mesta, išče trgovec. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «15. februar». 2552

Prazno sobo
podstrešno takoj oddam v Novem Vodmatu štev. 62. 2649

2 gospodični
sprejmem s hrano v lepo sobo z elektriko. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2657

Iščem sobo
v kolodvorskem okrašu. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Železničar». 2654

Sobo
lepo opremljeno, s strogo separiranim vhodom, v centru mesta išče, z ali brez postrežbe gospa za takoj. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Plačam dobro». 2660

Elegantno sobo
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo — po možnosti tudi s souporabo kopalnice, v sredini mesta išče s 1. marcem bolji gospod. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Strogo separiran vhod». 2684-a

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta oddam takoj ali s 15. febr. 2 gospodoma ali zak. par brez otrok. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 2675

Mesečno sobo
z 2 posteljama, električno razsvetljavo in posebnim vhodom oddam v Kolodvorski ulici 34. 2682

Izgubljeno

Rujava aktovka
s knjigami je bila zgubljena od petka na soboto. — Pošten najditelj se naproša, da jo proti odškodnini odda v ogl. oddelku «Jutra». 2643

Dopisi

Katera mlada učiteljica
osnovne ali meščanske šole bi hotela korespondirati z mladim, vestnim uradnikom (Stajercem), ki se čuti osamljenega v tujini. — Cenjene dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Šumi, šumi gozd zelenje». 2628

«Irfé Maribor»
Hvala za vrstice in sliko. Prosim točen naslov, radi dopisovanja brez ovinkov. «Novo življenje». 2679

Ženitve

Trgovec
v 34 letu, resne zunanjosti, s 40.000 Din gotovine, se želi seznaniti z gospodično ali vdovo brez otrok — v svrho priženitve, k dobro idoči trgovini ali gostilni, z lastno hišo. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Srečen zakon 34». 2621

Naobražen gospod
27 let star, katolik velikega, dobro idočega poljetja, z lepimi dohodki, soliden in miren značaj, želi resnega znanca v svrho ženitve s simpatično in inteligentno gdč. iz uglednejše rodbine, v starosti 18—25 let, s primernim premoženjem. Trgovska izobrazba dobrodošla, kar pa ni pogoj. Samo resne stvarne, neanonimne dopise s sliko, katera se vrne, prosim na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Harmonija». 2627

Večji posestnik
želi poročiti starejšo pridno družico, z večjo gotovino. — Nemško govoreče imajo prednost. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Takoj» do 10. t. m. 2677

Pustolovec
eleganten, 28 let star, navelican življenja in blodenja po svetu, se želi takoj poročiti. — Dobro situirane dame, tudi starejše, imajo prednost. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Pustolovec». 2695

Mlad obrtnik
dobro situiran, se želi seznaniti v svrho ženitve z mladenko od 17—25 let. — Cenjene ponudbe s sliko na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Moj». Tajnost zajamčena. 2685

Stroji

Šivalni stroj
Originalni «Singer» za šivilje, sposoben za štikanje, kopanje nogavic in za vsa ročna dela, skoro popolnoma nov, poceni naprodaj zaradi preselitve. Naslov v ogl. odd. «Jutra». 2625

Obrt

Lesene hiše «Mojmir»
Splošna dobava zagotovljena. Pogoji razvidni «Domačija», Maribor. 2613

Gratis v reklamne svrhe
dam svojim odjemalcem eno povečano sliko, ki naroče vsaj za 100 Din. — Foto Staut, Gosposvetska c. 1/2 2352

Kam pa kam?

Otvoritev točilnice v Dol. Logatcu
v Sicherlovem poslopju poleg srednjega poglavarstva. Pristna domača kapljica in dober prigrizek. Se priporoča M. Antičević. 2684

V svrho reklame
prodajam Vermut po 28 in novo vino po 11 Din v vinotoču na Poljanski c. 17 2646

Razprodaja

Dražba pohištva
Prostovoljna javna dražba različnega pohištva, posteljne ter kuhinjske opreme, se bo vršila v sredo, dne 6. februarja ob 3. uri pop. v Florijanski ulici št. 31/II 2650

Razno

Izjava.
Podpisani preklicujem žaljivke, ki sem jih izrekel proti g. Antoniji Colja, Nušičeva vojašnica, ter se zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Erber Ludovik. 2656

Radio aparate za priključek na »Električni tok« in vse radio potrebščine Vam nudi najceneje
Radio-tehnika
TONE POLJŠAK
Strokovno podjetje za splošno radio tehniko
LJUBLJANA
Aleksandrova c. 8.

Miček Tiček

piše in riše Ksenija Prunkova.

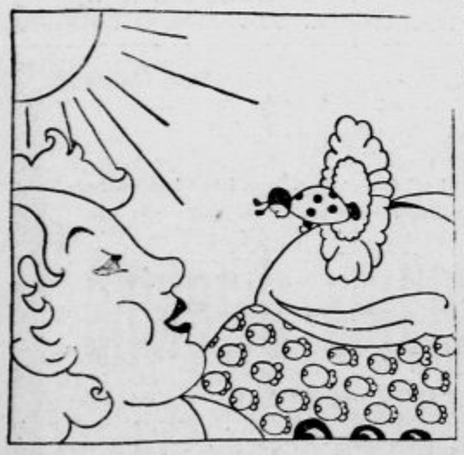

12.

Padla bi bila naravnost v žabje žrelo, da ni tedaj tvoj korak preplašil žab. Ti si se sklonil, mi pomagal z bilko na suho, me varno položil na marjetico, da sem se posušila in si opomogla od strahu. Tako sem te spoznala. — Kralju Cvetne poljane sem povedala o tebi. Ti si mu sedaj edino upanje. Gotovo nas rešiš strašne pošasti, saj si dober, pameten in pogumen!»

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.